

TORSDAG 9 JUNI. NR 23/2016

Drömjobb:
bädda för
stillhet

Sidan 2

Tron väcker
glömda
minnen

Sidan 5

Modern
kvinna
blev helgon

Sidan 10

Nya intryck

Sidan 8

Fördomsfri utredning i Kronoby

Samgång eller inte och i så fall med vem? Frågan har nu väckts även i Kronoby samfällighet.

En modell man funderat på – men övergett – är samgång över kommungränsen. **SIDAN 4**

Små pryttlar blir stor hjälp

Sidan 6

Genuin laganda kräver
att alla får spela

Sidan 15

Känner du till psalmen?
Testa vår kluriga väv

Sidan 14

Reggae, rock och Jesus
på ny barnskiva

Sidan 16

LEDARE MAY WIKSTRÖM

Ansvarsfulla kyrkresenärer

KP SVERIGES RADIOS Ekot har riktat strålkastarna mot församlingarnas resor. Granskningen har avslöjat ett resande på medlemmarnas bekostnad som bara kan beskrivas som oansvarigt.

Och för att vara tydlig: Nu talar vi inte om den sortens resande som beskrivs i veckans KP. Här handlar det inte om att grupper och frivilliga slår sig samman och själva bekostar resan till ett mål som ofta har en kyrklig koppling. Nej, det rör sig om ”arbets-” eller ”studieresor” på församlingens bekostnad, där syftet med det hela ter sig allt annat än solklart.

Botkyrka församling, utanför Stockholm, är kanske det mest flagranta exemplet. Sedan 2010 har församlingens anställda och förtroendevalda rest upp närmare tre miljoner kronor. En betydande del av summan brändes av när tio politiker och 80 anställda åkte till Turkiet en vecka för att stärka sammanhållningen mellan politiker och anställda och öka förståelsen för samhället i Botkyrka. Dessutom skulle gruppen skriva en församlingsinstruktion.

Med facit på hand ter sig resan som en tripp där nöjet var betydligt större än nyttan. Visst är det roligt att resa, men ska notan faktiskt betalas av kyrkoskatten?

GRANSKNINGEN har väckt ett helt befogat ramaskri. Klyftorna växer också i det svenska samhället, och det finns mycket att göra i integrering och fattigdomsbekämpning. Där förväntar sig folket att kyrkan ska vara en god kraft. Den förväntningen finns kvar, och även om reaktionerna har varit kraftiga verkar folk anse att de som använt de gemensamma skattepengarna på det här sättet helt enkelt har åkt vilse i uppdraget.

Det bekräftar också ärkebiskop Antje Jackelén, som i en kommentar till Svenska Dagbladet säger sig vara upprörd över den ansvarslöshet och omdömeslöshet de prickade församlingarna visar. Samtidigt påpekar hon att det gäller att vara ödmjuk inför insikten att inga system, inte heller kyrkans, är perfekta.

OSÖKT går tanken till läget i evangelisk-lutherska kyrkan i Finland. I Borgå stift har många församlingar så pass knapert att det till och med känns som ett offer att sända delegater till stiftets gemensamma samlingar inom landet. Det är en verklighet som halkat i andra diket. Det finns ett behov av att se andra sammanhang än det egna. Det är ingen tillfällighet att det universella draget i kristendomen också har gjort att människor i trons tecken har ryckt upp bopålar, klippt ut och i grupp läst missionsnyheter från oändligt fjärran länder medan sticksömmen bearbetats. Det verkliga mötet vidgar inte bara horisonter, utan också människans förmåga att själv ta emot andra. Därför är Matteusundomarnas studieresor värdefulla.

MEN kyrkoengagemanget, vare sig frivilligt eller avlönat, är aldrig något som berättigar till resande bara för resandets skull – varken ur ekonomiskt eller ekologiskt perspektiv.

PROFILEN: BIRGITTA UDD

”Jag kunde inte säga att det var en bra retreat, men den var nödvändig för mig.”

Vila i att bara vara

För Birgitta Udd är en retreat sällsynt lyx och välbehövd vila, men också en nödvändighet som kan vara svår och utmanande. Nu har hon fått ett drömjobb: att vara värdinna och koordinatör vid retreatgården Snoan.

TEXT OCH FOTO: **SOFIA TORVALDS**

Ett drömjobb och ett bönesvar. Så kände **Birgitta Udd** när hon fick frågan om hon ville bli husfolkskoordinator och värdinna på retreatgården Snoan.

– I många år har jag drömt om att göra någonting sådant. Så när jag fick den här chansen tänkte jag: Är det här läroergården du gett mig, Gud? Wau!

Snoanjobbet är ett deltidsjobb på tjugo procent – största delen av sin tid kommer Birgitta Udd fortsättningsvis att ägna åt jobbet som ungdomsarbetsledare i Karis-Pojo församling.

– Jag har känt väldigt starkt att det är här jag ska vara, i församlingen. Jag har jobbat här i nästan åtta år, och det tar tid att knyta kontakter. Fem år behöver du vara på en plats för att folk ska få förtroende för dig. Rutiner går snabbt, men förtroende tar tid.

Birgitta Udd är hemma från Jakobstadstrakten. I Karis landade hon allra första gången som 17-åring, då Lärkkullas allra första musiklinje körde igång. Ett år senare bytte hon till ungdomsledarlinjen – hon visste att hon skulle bli ungdomsledare.

Efter utbildningen har hon varit volontär på Nordirland, jobbat i Ekenäs församling och i många år utbildat livande ungdomsledare på Lärkkulla. Alla jobb hon någonsin haft har hon fått efter att någon ringt upp henne. Efter den långa perioden på Lärkkulla, då ungdomsledarutbildningen övertagits

av Novia och skulle flytta till Åbo, fick hon ett samtal av **Johan Westerlund**, dåvarande kyrkoherde i Pojo. Han ville veta om hon var intresserad av att jobba i en församling igen.

– Jag hade bett jätteintensivt, och frågat Gud: Är det meningen att jag ska tillbaka till församlingen? Jag är en sådan människa som kör hundra procent när jag gör någonting, men jag måste också till hundra procent veta att jag är på rätt ställe.

Vid samma period läste hon för att bli socionom och åkte på studieresa till Sankta Klara i Stockholm.

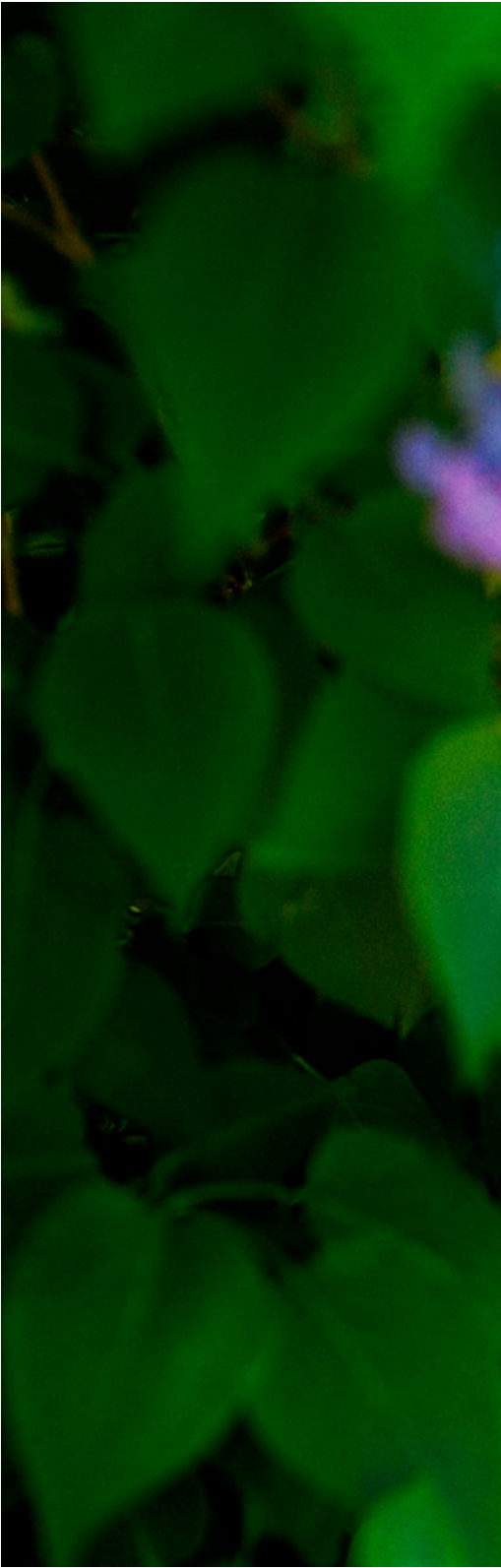
– Och där, under en eftermiddagsbön, kände jag att Gud sa: Jo, du ska tillbaka till församlingsarbete, men då måste bönen och arbetet vara i jämvikt.

Just den jämvikten har hon jobbat mycket med.

– När jag har det som mest jobbigt i mitt arbete, märker jag att jag måste be mycket mera. Jag behöver lugnet för att veta hur jag ska prioritera och strukturera, för att veta att jag gör rätt. Jag behöver ha det inskrivet i min kalender: det ska stå ”bön” där.

Hon har en bönegrupp som träffas regelbundet, den är ett viktigt stöd för henne. Hon försöker också ta vara på de korta bönestunderna i vardagen. Då hon joggar ber hon ofta för de hus hon springer förbi.

– Jag tror att det är viktigt att kyr-

kans anställda prioriterar bön, också att medarbetarna ber tillsammans. Jag tror att det finns människor som på ett speciellt sätt fått bönen på sitt hjärta, och jag har börjat ana att jag kanske är en av dem.

Den nödvändiga retreaten

Det är nästan trettio år sedan Birgitta Udd deltog i sin första retreat, en tyst retreat som ingick i ungdomsledarutbildningen.

– Jag blev fast genast.

Under åren har retreaterna blivit många, och som husfolk på Snoan har hon också hjälpt till med praktiska saker, som att laga mat och städa.

– Jag är en aktiv och pratsam person och ger ut mycket av mig själv. Retre-

KYRKPRESSEN REDAKTIONEN

Ansvarig chefredaktör May Wikström tfn 040 153 0313 may.wikstrom@kyrkpressen.fi	68600 Jakobstad tfn 040 831 3599	Nina Österholm tfn 040 831 6836 Webbredaktör: webbred@kyrkpressen.fi Layout: Malin Aho tfn 040 831 6902
Redaktionen i Helsingfors Sandvikskajen 13 00180 Helsingfors tfn (09) 612 615 49/ 040 831 6545 redaktionen@kyrkpressen.fi	Redaktörer e-post: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi Liisa Mendelin tfn 040 831 6322 Christa Mickelsson tfn 040 831 6788 Johan Sandberg (Österbotten) tfn 040 831 3599	Utgivare: Fontana Media Ab Bank: Danske Bank IBAN: FI34 80001301158540 BIC: DABAFIHH
Redaktionen i Österbotten Norrmalmsgatan 21 A,	Sofia Torvalds tfn 040 831 6748	Paradbild: Liisa Mendelin Tryck: Botnia Print, Karleby

ADRESSÄNDRING

Kyrkpressen är en gåva till dig från din församling!

I regel uppdateras din adress också i Kyrkpressens adressregister när du gör en flyttanmälan. I annat fall, vänligen kontakta **din församling**. Om du beställer Kyrkpressen privat kontaktar du oss: prenumeration@kyrkpressen.fi.

KYRKPRESSEN ANNONS

Annonssredaktör: Erika Rönngård tfn 040 831 6614, annons@kyrkpressen.fi	Lämna in din annons på kyrkpressen.fi helt utan extra kostnad. För familje- och radannonser per telefon, mejl eller post tillkommer 5 euro i serviceavgift.	Robin Norrbäck , tfn 044 027 0293, Jonny Åstrand , tfn (06) 347 0608, eller 0500 924 528, fax (06) 347 1018
Annonsspriser: Färg 2,05 €/spmm Svart-vit 1,65 €/spmm + Moms 24%	Annonssdeadline torsdag klockan 12 veckan före utgivning.	Prenumerationspriser: Finland & Norden 65 € Utlandet 84 €
Radannonser: 4,50 €/rad inkl. moms. Familjeannonser: 1 €/spmm inkl. moms.	Annonsförsäljning: fornamn.efternamn@kyrkpressen.fi	

aten hjälper mig att balansera mellan bön och arbete. Om jag inte själv förstår att ta det lugnt ger retreaten mig yttre ramar som möjliggör lugn.

Hennes egen erfarenhet är att vissa processer kräver en längre tid i stillhet. Det är också lättare att ta sig den tiden då man inte är bunden av annat, som familj och jobb.

– Det är en lyx att komma till ett ställe där allt är dukat för mig. På Snoan finns bibliotek, ett eget rum, jag behöver inte städa eller laga mat, det finns en andakt jag får gå till, och jag behöver inte producera den själv. Jag får vila i att vara.

De långa retreaterna på tio dagar är en annan historia, säger hon. Två sådana har hon varit med om, och de var inga lätta upplevelser.

SOMMARENS HÖJDPUNKT för Birgitta Udd är Kyrkans ungdoms familjeläger i Pieksämäki. – Mitt förklaringsberg. Det lägret lever jag på resten av året.

– Inför den första långa retreaten tänkte jag att efter fem dagar kan det börja kännas kämpigt. Och det blev faktiskt så. Det var inte tystnaden så mycket som det att jag skulle ha velat göra någonting mer. Och då satt retreatledaren **Susanne Carlsson** där och var lugnet självt och sa: Nu tar vi en sak i taget. När du går för att dricka kaffe, då dricker du bara ditt kaffe, du behöver inte göra något annat. Och när du ber, då ber du. Och när du sitter och sticker, då sticker du. Jag är mamma och lever i ett samhälle med hetsig arbetstakt, och då känns det oerhört att faktiskt få ta sig rätten att bara få göra en sak i taget.

Under de långa retreaterna samtalar man med en andlig vägledare en gång per dag.

– Att vara ensam med sig själv i tio dagar kan vara svårt. Min andra långa retreat var jobbig. Jag mötte svårigheter hos mig själv som jag inte ville se, sådant som jag inte tyckte om. När jag kom därifrån var det några som frågade mig: Var det en bra retreat? Då kunde jag inte svara att det var en bra retreat, men den var nödvändig för mig. Nu ser jag med spänning fram emot den följande. Kära nån, vad ska Jesus hitta på nu?

När hon pratar med konfirmander brukar de ibland be henne berätta om bönesvar hon fått.

– Och visst finns det många bönesvar jag kan berätta om, men för mig är Gud mera den som ... det viktiga är hans närvaro. Att han finns i mitt liv.

BIRGITTA UDD

NY HUSFOLKSKOORDINATOR OCH VÄRDINNA PÅ RETREATGÅRDEN SNOAN I LAPPVIK. JOBBAR OCKSÅ SOM UNGDOMSARBETSLEDARE I KARIS-POJO SVENSKA FÖRSAMLING.

FAMILJ: MAN OCH FEM BARN.

GILLAR ATT STICKA, LÄSA, JOBBA I TRÄDGÅRDEN, UMGÅS MED FOLK. ÄLSKAR ATT STÄLLA TILL MED FEST.

Johannes ger upp lokaler för att minska hyreskostnader

FASTIGHETER. Johannes församling går in för att spara pengar genom avstå från flera verksamhetslokaler. Den största förändringen gäller Högbergsgården. Planen är att minska använda utrymmen med hälften, berättar kyrkoherde Johan Westerlund.

– Vi hoppas komma ner på gatuplan, närmare männis-

korna. Förutsatt att vi ryms in tror vi att det kan bli bättre än det är nu.

På Drumsö är en grundrenovering av Drumsö kyrka i startgroparna och när den har genomförts är tanken att Johannes ska börja samsas om utrymmet med den finska församlingen, något man hittills inte gjort. Dessutom är

församlingen beredd att flytta sin eftisverksamheten från Sjötullsgatan till andra lämpliga utrymmen. Bygganden är värdefull och uthyrning kunde ge goda inkomster.

Om planerna fullföljs skulle församlingens hyreskostnader minska med upp till en tredjedel från nuvarande 450 000 euro.

– Under följande läsår kommer vi fatta beslut, säger Westerlund.

I praktiken sker förändringarna tidigast under 2017–2018. Westerlund är positiv och ser främst möjligheter. Att samarbeta med finska församlingen på Drumsö är en aspekt som både väcker rädslor och lockar till nya möjligheter.

– Tonfallet i diskussionen är uppmuntrande. Jag tycker inte det är dramatiskt. Det är steg mot ett nytt sätt att arbeta för församlingen.

Vasa höjde kyrkoskatten

EKONOMI. Vasa kyrkliga samfällighet höjer kyrkoskatten med 0,15 procentenheter till 1,40 procent från och med början av år 2017.

Bakgrunden till höjningen är att Vasa kyrkliga samfällighet förlorat på reformen där samfundsskatten ersatts av ett direkt statligt finansieringsstöd. Samfällighetens skatteintäkter beräknas sjunka med

770 000 euro om året.

I och med höjningen vill man säkerställa att församlingarnas verksamhet fortsätter på samma nivå som nu. Den diakonala verksamheten och det andliga samt ekonomiska stödet till människor är viktiga saker som man vill värna om.

Trots höjningen är skatteprocenten fortfarande den lägsta i Lappo stift.

Kronoby blickar varsamt mot

FRAMTID. De tre församlingarna i Kronoby funderar på framtiden. De genomför processen grundligt och utan tidspress.

TEXT OCH FOTO: JOHAN SANDBERG

– Jag vet inte om några andra församlingar gjort det lika grundligt som vi, säger **Stig Östdahl**. Vi har tillsatt arbetsgrupper och ordnat workshops för alla anställda och förtroendevalda. Dialogen mellan de här grupperna är lika viktig som att uppnå resultat.

Östdahl – tidigare stadsdirektör i Kronoby – är ordförande för den strategiarbetsgrupp som koordinerar arbetet. Den förberder nu en tredje workshop som ska hållas i oktober. Då ska man diskutera vilka åtgärder som eventuella förändringar förutsätter, samt vilka ekonomiska konsekvenser de får.

– Många saker är jättekänsliga. Vi har en svår fråga på bordet och det gäller att gå varsamt fram.

Kronoby kommun bildades 1969 genom samgång av Kronoby, Nedervetil och Terjärv. Inom den samfällighet som då bildades av de tre kommunernas församlingar diskuterar man nu framtiden.

Också här har ordet sammanslagning nämnts. Men församlingarnas förtroendevalda drar sig för att säga ordet högt.

I processen har man utgått från tre modeller: att fortsätta som idag med tre självständiga församlingar och en kyrklig samfällighet, att slå ihop församlingarna till en och bilda kapellförsamlingar, eller att gå ihop med någon grannförsamling.

– Vi har inte gjort några närmare utredningar av att gå ihop med en grannförsamling eftersom vi i detta skede bedömer det som ett osannolikt alternativ, säger Östdahl.

Som närmaste grannar har Kronoby Karleby svenska och Pedersöre församlingar.

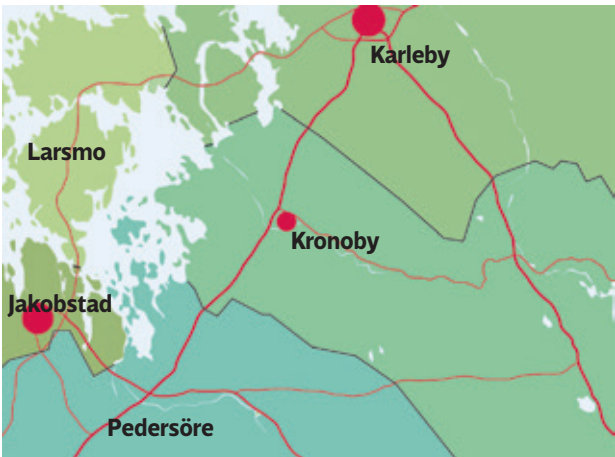
– Pedersöre har ju sin egen process på gång och att gå ihop med Karleby skulle innebära att vi gick med i en samfällighet som hör till Uleåborgs stift. Dessutom vet man inte hur det går med kommun- och landskapsindelningen och om hela Mellersta Österbotten slås ihop med Karleby.

Hade man utrett också den modellen hade tidtabellen spruckit. Arbetsgruppens uppdrag varar till slutet av detta år.

– Men det viktiga är ändå inte att tidtabellen håller. Det viktiga är att vi har en bra process som vi har nytta av i framtiden.

Analyserat styrkor och svagheter

Församlingarna har gemensamt gjort en så kallad Swot-analys, det vill säga

GRAFIK: MALIN AHO

ga analyserat sina styrkor, svagheter, möjligheter och hotbilder.

Kyrkotillhörigheten är den styrka som Östdahl nämner först.

– Nästan nittio procent av Kronobyborna hör till kyrkan, vilket är en av de högsta procenterna i Borgå stift.

Andra styrkor är bland andra kapi-

talet som samfälligheten har bundet i skog, bra utrymmen, ett starkt samarbete med kommunen, starka andliga traditioner, aktiva lekmän samt aktivt arbete bland ungdomar och dagklubb.

– Renoveringen av församlinghemmet i Terjärv inleddes med att det tömdes på talko. Fyrtio personer ställde upp, nämner Östdahl som ett exempel på lekmanaktiviteten.

Bland svagheter nämns den stora fastighetsmassan och de stora geografiska avstånden inom samfälligheten. Avståndet från Småbönders till västra Kronoby är sjuttio kilometer.

– Personalen är också sårbar då vissa arbetsuppgifter är knutna till en person. Under semester och sjukdom riskerar de bli ogjorda.

Som möjligheter ser församlingarna bland annat samarbetet över församlingsgränserna och med kommunens frivilligorganisationer, utvecklingen av nya gudstjänstformer och en flexibilitet bland de anställda.

– En möjlighet som nämns är också

församlingssammanslagning.

Den minskade ekonomiska resurserna i form av att medlemmarna lämnar kyrkan, befolkningsminskningen och strukturen ses som de största hoten.

– Vi beräknar att vi förlorar 15 000 euro per år i kyrkoskatt då befolkningen blir äldre. Det verkar inte mycket men om det upprepas år efter år blir ett problem på sikt.

Sekulariseringen ett hot

Övriga hotbilder är om personalen inte längre orkar, de ökade kostnaderna och eventuella kommunsammanslagningar som automatiskt påverkar kyrkan.

– Sekulariseringen och den individualistiska utvecklingen är också ett hot. Man har inte längre tid för engagemang då alla ska förverkliga sig själva. Det märks på att föräldrarna inte längre har lika mycket tid för sina barn. Det är olyckligt för samhället i stort. Men det syns lyckligtvis inte ännu i Kronoby.

Trots hotbilderna ser Östdahl positivt på framtiden.

JAKOBSTAD FLYKTING

Trakasserier till åklagaren

Polisen i Jakobstad har överlätit utredningen av flykten som anmält sina landsmän för trakasserier till åtalsprövning.

Den irakiska flykten polisanmälde sina landsmän för misshandel då de

Förföljelsen av kristna flyktingar har nått Finland

trakasserat honom efter att han visat intresse för den kristna tron. Då Kyrkpressen träffade mannen i februari visade han skrap-sår på sin bröstorg och en söndersliten arabisk Bibel.

– Ärendet har ankommit den 5 april, bekräftar åklagare **Marina Ekbäck** från Åklagarämbetet i Öster-

botten. Men ärendet är så pass nytt att jag ännu inte hunnit sätta mig in i det.

Att fallet gått till åtalsprövning innebär att det nu är Ekbäck's sak att avgöra om det finns grund att väcka åtal eller inte. Hon räknar med att hon hinner sätta sig in i ärendet tidigast under senhösten.

Flykten har sedan februari förlorat kontakten med en del av sina finländska vänner men han är fortfarande aktiv i en församling i Jakobstad. En av hans vänner berättar att han sedan februari bytt boende. Numera bor han med muslimer som accepterar hans kristna tro.

framtiden

”Det viktiga är att vi har en bra process som vi har nytta av i framtiden.”

Stig Östdahl

STIG ÖSTDAHL ser den pågående processen inom Kronoby kyrkliga samfällighet som mycket positiv.

– Vi vet att vi har många styrkor, även sådana som är outnyttjade.

Östdahl påpekar att strukturen inte är något självändamål utan att den ska stöda kyrkans egentliga uppgift.

– Allmänt taget kan man se vissa fördelar i förvaltningen med en församling i stället för flera. Samarbetet inom den relativt lilla personal vi har skulle underlättas och en instans skulle bestämma i stället för tre eller fyra. Fördelen med nuvarande samfällighet är att besluten fattas på lokalplanet och att de engagerar flera förtroendvalda.

Positiv process

Något ställtips om var det slutar har Stig Östdahl inte.

– Det beror på hur samhällsutvecklingen går i övrigt. De flesta större reformer har hittills stupat på grundlagen. I det här skedet är det bäst att inte låsa sig vid något. Det som vi själva kan påverka kan och bör vi diskutera djupare. Verksamheten måste ju fortsätta i någon form oavsett vem som fördelar pengarna och sköter administrationen.

Församlingsrådet i Kronoby önskar i alla fall att domkapitlet lediganslår kyrkoherdetjänsten i Kronoby på ordinarie vis när nuvarande herden **Markus Wentin** går i pension vid årsskiftet.

– Processen har varit jättepositiv. Vi har samlat på kunskap och känslor för att nå enighet om det viktigaste. Då är vi också förberedda om det fattas beslut som vi inte kan påverka men som påverkar församlingarna, säger Östdahl.

SÅNGER, HANDLINGAR och ord som präntats in sedan barndomen väcker minnet till liv. Därför är det ibland skäl att hålla sig till gamla formuleringar och psalmer i andakter och mässor med minnessjuka. FOTO: ARKIVBILD /LINDA FONTELL

Tro en rättighet också i vilsenhet

MINNESSJUKA. De minnessjuka medlemmarna i kyrkan behöver särskild hänsyn. De behöver och har rätt att utöva sin andlighet.

TEXT: MAY WIKSTRÖM

Visste du att det bor över 125 000 minnessjuka i Finland? Siffran är fem år gammal, och ska läsas mot bakgrund av att det årligen insjuknar ca 13 500 personer över 64 år.

Ju äldre vi blir, desto fler insjuknar i minnessjukdomar. Och det gäller inte bara de äldre som drabbas. Sex, sju procent av dem som diagnostiseras är fortfarande i arbetsför ålder.

Mister kristen gemenskap

Siffrorna kan relateras till Borgå stift. De svenskspråkiga församlingarna har en egen administration och gemenskap på språklig grund för drygt 200 000 medlemmar. Men det stora antalet

minnessjuka tillhör en grupp som i takt med sjukdomen ibland berövas den andliga gemenskap de tillhör. Största delen av dem är ju faktiskt kristna.

Det här uppmärksammas i en viktig skrift som också finns på svenska med titeln *Mässa för minnessjuka – inspiration för gudstjänstlivet tillsammans med personer som lider av minnesstörningar*.

En av eldsjälarna bakom den är **Markku Palosaari**, pastor inom äldreomsorgen i Uleåborg. Han betonar att arbetet med minnessjuka människor vilar på två grundpelare: sammanhang och kroppslighet. För att stärka dem har framför allt mu-

”Ofta är det enkla det som kan vara det viktiga.”

Helene Liljeström

siken en funktion som kan förena bägge två. Skriften har därför kommit till som ett stöd för präster, kantorer, diakoner eller alla dem som arbetar med minnessjuka människor i olika sammanhang. Den ger råd för hur man kan fira andakt, julgudstjänst eller nattvard så att behovet av igenkännande och trygghet blir mött för den minnessjuka.

Våga vara enkel!

Mässa för minnessjuka är översatt av **Helene Liljeström**, kyrkoherde i Sibbo svenska församling. Honsäger många församlingsarbetare rent spontant gör ”rätt” saker, men tror ändå att det är viktigt att en handledning av det här slaget finns.

– Den bekräftar att det ofta är det enkla som kan vara det viktiga. Också en präst kan fundera ”vad kan jag bjuda på?” och tro att det man har är för lite.

Hon poängterar att de minnessjuka alltid är människor med minnen och stor livserfarenhet.

– Därför kan det också va-

ra överraskande saker som kan beröra någon, för att det väcker igenkännande.

Konkreta råd

Texten ger en allmän inblick i de minnessjukas tillvaro, och kan därför med fördel läsas också av andra än församlingsanställda. Den innehåller många handfasta råd: hur man ska hantera aggressioner, var det är neutralt att röra vid någon utan att det väcker rädsla.

I skriften finns det korta beskrivningar över hur man kan fira en julgudstjänst eller en nattvard:

Liturgen visar upp nattvardsbrödet. Var och en kan säga för sig själv och sedan tillsammans: Kristi kropp.

Bägaren visas upp. Igen säger var och en för sig själv och sedan tillsammans: Kristi blod. (Utdrag ur texten).

Mässan för minnessjuka kan läsas och laddas ner som pdf-fil på sakasti.evl.fi/sacrista. Den finska utgåvan finns också i en tryckt version.

DÖDSANNONSER DIGITALT

Dödsannonser till webben

Tidningsutgivare tar steg från papperstidningens traditionella dödsannonser till ett digitalt format. Företaget Alma Media lanserar nättjänsten *ikuisuus.fi* där dödsannonserna lever vidare som digitala minnen.

Annonser som publiceras i någon av förlagets papperstidningar förs nu automatiskt över till tjänstens nätsida. Därtill låter tjänsten anhöriga och vänner samla minnen och berättelser om den avlidna personen. På minnessidan kan den som vill uttrycka sitt deltagande.

Tjänsten gör det även möjligt att skapa en annons och en minnessida enbart på nätet, utan att publicera en annons i någon papperstidning. Alma Media är ägare till ett tjugotal lokaltidningar och flera större publikationer i Finland.

KANONISERING EKUMENIK

Ekumenisk glädje i Rom

När **Elisabeth Hesselblad** helgonförklarades i Rom i söndags deltog också en ekumenisk delegation från Sverige i festligheterna. På plats fanns, förutom den svenska katolska biskopen **Anders Arborelius**,

också Svenska kyrkans ärkebiskop **Antje Jackelén**, kyrkoledare **Lasse Svensson** från Eumeniakyrkan och fader **Josef Togan** från Syrisk-ortodoxa kyrkan. Ärkebiskop Jackelén påpekade att Svenska kyrkan haft en nära relation till Birgittaorden, vars modererna gren Hesselblad var

med om att grunda. – Jag hoppas att även detta bidrar till att stärka de ekumeniska relationerna, sa Antje Jackelén. Cirka 300 svenskar var på plats då påven **Franciskus** helgonförklarade Elisabeth Hesselblad. Läs mer om henne på sidan 10 i denna tidning.

ELLIPS

På utställning

Med jämna mellanrum besöker vi olika utställningar tillsammans med åttaåringarna. Ibland är han ofantligt uttråkad, hänger bara i museibutiken (varför måste alla museer ha en butik?) och vill plötsligt absolut ha ett ryskinspirerat smycke (på Sinebrychoff), en djurmjukis (Zoologiska) eller en kylskåpsmagnet med konstmotiv (Ateneum).

Och ibland blir det bara fel, som skulpturerna av Rodin, som väckte okontrollerade och högljudda fnitterutbrott (jaja, de var ju alla nakna).

Men ibland blir det bara rätt. Senast hände det rätta på Kiasma, museet för nutidskonst i Helsingfors. Koreanska **Choi Jeong Hwas** verk *Happy Happy* består av en djungel av plastföremål som sträcker sig från golv till tak. Den vandrar han igenom, trolldunden av de färggranna plastskålarna, faten och muggarna som hängde ner som en materialismens överväldigande gardin. Ändå uppfattar han givetvis inget av kritiken av den "globala konsumtionskulturen" eller den "överallt närvarande plasten". Nej, han vill veta vilka muggar jag tycker är finast, vilka fat och vilka skålar, i vilka färger. I hans ögon är allt nytt, intressant, något han gärna skulle vilja ha i sitt eget rum. En enorm knallrosa elefantliknande varelse, fylld med luft? Varför inte!

Mest fascinerad blir han av **Anna Estarriolas** jättelika, mössbeklädda huvud, som i sin tur är fylld med otaliga huvuden som viskar, pratar med varandra (på engelska). Vad säger de? undrar han. Vad betyder det?

Han tycker det är skrämmande, går bort, dras tillbaka, vill att jag ska stå intill och hålla honom i handen.

Vad tror du att det betyder? Han funderar.

■ SOFIA TORVALDS

Hon har gjort ”karr

AKTIVISM. På 1960-talet bodde hemlösa i Emmaus kommuniteter i Finland. I dag är det ett mera flexibelt frivilligarbete som gäller. Ulla Hoyer har jobbat gratis för Emmausrörelsen i 35 år.

TEXT OCH FOTO: LIISA MENDELIN

Ulla Hoyer pekar på en stor karta på väggen i Emmausloppisets personalrum. Fingret går från törstiga människor i Benin till offer för människohandel i Litauen och slutligen till frigivna fångar i Finland.

De pengar som Ulla Hoyer är med och samlar in genom att jobba gratis på Emmaus lopptorg i Vallgård går till konkreta hjälpprojekt världen över.

Hon kom med i Emmausrörelsen för trettiofem år sedan. Ulla Hoyer är utbildad textilingenjör, men när hon var hemmamamma på 80-talet insåg hon att den branschen inte längre var något för henne.

– Jag hade börjat förstå de allvarliga följderna av vår överkonsumtion.

Efter barnens skolstart sökte hon i stället frivilligjobb och fann Emmaus.

– Rörelsen passar mina värderingar. Jag ville förbättra världen och tyckte att Emmaus hade en bra kombination av solidaritet och återvinning.

Gemenskapen är en viktig orsak till att hon trivts så länge.

– Här finns många människor jag inte annars hade kommit i kontakt med.

Ändå finns det en gemensam värdegrund.

– Vi godkänner inte situationen i världen i dag och vill göra något för att förändra den. Genom att jobba i loppiset ser vi konkreta resultat även om världsförbättring är ett jobb som aldrig blir klart.

På vilket sätt syns resultaten?

– Det är de små sakerna. Att högarna minskar i sorteringsrummet och att det blir snyggt i butiken. Det betyder att pengar kommer in och att vi kan skicka dem till våra samarbetspartner både lokalt och globalt.

Ett liv utan lönearbete

Ulla Hoyer har aldrig lönearbetat.

– Jag är i en så privilegierad situation att jag kunnat välja att göra frivilligarbete under hela min yrkesverksamhet. Det är tack vare att vi har kunnat dela på min mans lön.

Hur känns det att inte ha gjort karriär?

– Egentligen har jag ändå gjort en karriär, men en annorlunda sådan inom Emmaus.

Hon har till och med gjort internationell karriär i Emmaus International och fått resa till de länder där det finns Emmausgrupper. Till Indien, Bangladesh och många östeuropeiska länder.

– På sätt och vis har jag ju också fortsatt inom textilbranschen, men i slutändan av den. Jag ser till att man tar väl hand om det som blir kvar, i stället för att producera nytt.

– Mitt liv är rikt, trots att jag inte satsat på karriären.

”I dag är tröskeln högre att ge flera år av sitt liv till något som inte för karriären framåt.”

Ulla Hoyer

EMMAUS HAR inte haft några problem att locka frivilliga. – Jag tror det handlar om att loppisarbete är ett väldigt konkret sätt att göra gott, säger Ulla Hoyer.

Få vill längre bo i kommunitet

Ulla Hoyer talar i skämtsamt ton om sin karriär. Det märks att det inte är statusen och ett ”rätt cv” som drivit henne. De här annorlunda idealen var väldigt starka inom Emmaus när hon kom med i rörelsen.

– Då hade vi ännu kommuniteter. I dem bodde tidigare hemlösa ihop och gjorde det jobb som frivilliga gör i dag. Fastän jag inte själv bodde i kommunitet så präglade det hela rörelsen att andra gjorde det.

Den sista Emmauskommuniteten i Helsingfors upplöstes i början av 90-talet och liknande öden delar de övriga nordiska kommuniteterna. Den mest kända Emmauskommuniteten på finlandssvenskt håll var Westervik i Eke-

Pilgrimsvandring i Europa!

KVARNEN

Två nya resor med **Kronoby folkhögskola** i september-oktober: Camino de Santiago i Frankrike-Spanien och Via Francigena i Schweiz-Italien. Närmare information: Martin Näse, tel. 044-294 1114 (martin.nase@kvarnen.fi).

www.kvarnen.fi

Frikyrka skänker museisamling

DONATION. Finlands nationalmuseum blir ny ägare till en stor samling föremål som Suomen vapaa-kirkko under åren samlat på sig på missionsfältet. I samlingen finns ungefär 600 föremål från olika länder i Afrika och Asien.

Många av de äldsta föremålen kommer från Himalayas sydsluttning. Där grundades i slutet av 1800-talet

en missionsstation för mission i Tibet. Av politiska skäl lyckades det inte. Om försöket vittnar de tibetanska dräkter och rituella föremål som anskaffades för att visas upp för en finländsk publik och på så sätt få in medel till missionen.

Vid Nationalmuseet kommer föremålen konserveras och komplettera en existerande Himalaya-samling.

Laestadiandokumentär fick pris

BERÖRDE. Dokumentären *Suvisaurat, synden, förlåtelsen och himlen* utnämndes av Svenska Yle till årets bästa videoinnehåll, med motiveringen att den berör och bjuder på aha-upplevelser.

I dokumentären följer redaktören **Stefan Jansson** gammallaestadianernas sommarfest som under sommaren 2015 samlade

närmare 80 000 deltagare på Söderfjärden i Vasa. Genom intervjuer med deltagare får tittaren en inblick i sommarfesten och dess roll i rörelsen liksom också i olika personers tankar om synd och förlåtelsen, tillhörighet och traditioner.

Enligt Svenska Yle har sammanlagt över 200 000 tittare tagit del av dokumentären.

iär” utan cv

näs, där ungdomar och människor med alkoholproblem kunde bo tillsammans med aktivister.

Varför tynade komuniteterna bort?

– Det är ett stort och tufft livsval att både leva och jobba med samma människor. Färre är redo att göra det valet i dag när det är större press på att lyckas i livet och karriären. Tröskeln är högre för att ge flera år av sitt liv till något som inte för karriären framåt.

Man blir inte rik på att bo i en Emmauskommunitet, det är ett ideologiskt val. Det valet verkar vara speciellt svårt att göra i Norden.

– Men i Nederländerna, Tyskland, Frankrike och Italien har Emmausgrupperna lyckats hitta folk som är re-

do att leva i komunitet, och som bjuder in hemlösa att bo med dem.

Kedja av frivilliga

För Ulla Hoyer är Emmaus en kedja av solidaritet, där allas insats är viktig.

– Det behövs de som donerar avlagda saker till lopptorgen, och det behövs kunder som köper sakerna. Det behövs frivilliga som ger av sin tid. Och de som får hjälp av lopptorgsmedlen kan i sin tur hjälpa andra.

– Det är en paradox att Emmaus i västvärlden är beroende av överkonsumtion. Å ena sidan vill vi minska konsumtionen, men å andra sidan är vi beroende av att folk tömmer sina skåp ibland.

Loppisarna är Emmaus främsta in-

50 ÅR AV SOLIDARITET

• **Emmaus Helsingfors** rf. grundades 1966, två år efter att den första finländska Emmausföreningen grundats i Ekenäs. Till 50-årsjubileet har Emmaus Helsingfors gett ut boken *Arbete, stöd, hopp*.

• **Det var** finlandssvenskar som införde Emmaus i Finland. I dag är arbetet tvåspråkigt. Emmaus loppisar finns i Vallgård och på Drumsö i Helsingfors, samt i Ekenäs, Jockis och på Åland.

• **Rörelsen startade** i Paris 1949 då Abbé Pierre öppnade sitt hem för några hemlösa. I dag finns det cirka 360 självständiga Emmausgrupper i nästan 40 länder i fem världsdelar.

• **Syftet är** att hjälpa nödlidande lokalt och globalt.

• **Emmaus är** politiskt och religiöst obundet. ”Abbé Pierre var präst och politiker men Emmaus har alltid varit öppet för alla” säger Ulla Hoyer.

komstkälla, också internationellt.

– När Emmaus startade bekostades hjälpen med parlamentsledamoten Abbé Pierres lön (se faktaruta). När lönen tog slut föreslog en av de hemlösa som han hjälpt att de kunde få nya inkomster genom att sälja använda saker.

Men man ska inte sätta likhetstecken mellan Emmaus och lopptorgen. Det finns många sätt att finansiera det sociala arbetet.

– I Afrika och Indien där man lever långt ifrån vårt överflöd har man hittat andra sätt att vara ekonomiskt självbärande, som till exempel ekologisk odling och alternativ turism. Lopptorg kommer inte på tal där.

VÅGA FRÅGA

Vart går mina skattepengar i år?

■ **BO-GÖRAN ÅSTRAND** är kyrkoherde och svarar på läsarfrågor om tro och kyrka.

Jag flyttade i januari och bytte då också församling. Till vilkendera församling betalar jag kyrkoskatt under det här året, dvs. vilkendera församlingens skatteprocent följer jag detta år?

UTGÅNGSPUNKTEN HÄR är att den som hör till en evangelisk-luthersk eller ortodox församling och betalar kommunalskatt också ska betala kyrkoskatt. Kyrkoskatten är i princip en medlemsavgift. Att den benämns som kyrkoskatt hänger samman med att den lutherska och den ortodoxa kyrkan har en genom lag given beskattningsrätt. Medlemsavgiften bärs alltså upp av skatteverket. Det är en tjänst som kyrkan betalar staten för.

PRINCIPEN FÖR hur kyrkoskatten betalas följer kommunalskatten. Det här betyder att det är årets sista dag, 31.12., som blir avgörande för vart kyrkoskatten ska betalas det kommande året. Alltså på samma sätt som den kommun vilken man är skriven i den 31.12 blir den kommun till vilken skatten betalas det kommande året fastän man skulle flytta en månad senare.

”Medlemsavgiften bärs alltså upp av skatteverket. Det är en tjänst som kyrkan betalar staten för.”

FRÅGESTÄLLAREN HAR nu bytt församling i januari i år. Det betyder att kyrkoskatten bestäms utgående från skatteprocenten i den församling inom vars område frågeställaren bodde vid utgången av det föregående året. Kyrkoskatten går alltså under det här året till församlingen varifrån frågeställaren flyttat. Först från och med nästa år bestäms kyrkoskatten utgående från nuvarande församlings skatteprocent.

DÄREMOT HAR frågeställaren som medlem i den evangelisk-lutherska kyrkan naturligtvis full tillgång till sin nuvarande församlings tjänster redan nu. Medlemsavgiften ger faktiskt tillgång till en hel del och bidrar också till att kyrkan kan fungera som en mångsidig och betydelsefull gemenskap.

Fråga KP:s expertpanel

I KP:s frågespalt besvaras frågor om tro och andlighet av präster i den lutherska kyrkan. Frågor om relationer, hälsa, familj och fostran besvaras av sjukskötare och kyrkans familjerådgivare.

Redaktionen behöver ditt namn och dina kontaktuppgifter, men du får gärna ställa din fråga anonymt i tidningen. Redaktionen väljer och redigerar frågorna. Adressen är redaktionen@kyrkpressen.fi eller Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors. Märk kuvertet ”FRÅGA”. Panelen besvarar frågor endast i tidningen.

PÅ TVÄREN EMELIE MELIN

Listan är viktigare än kryssen

Mina vänner har en lista på sin kylskåpsdörr med punkter som ”dela på en milkshake”, ”kysas i regnet” och ”ha ett filmmaraton”. En annorlunda att-göra-lista för ett helt år.

Senast jag befann mig i deras kök var kanske fem av tjugo punkter avböckade. Men blir det inte stressigt då, om bara hälften av året men största delen av punkterna är kvar?

Den som tänker så tror jag har missat poängen lite. Poängen är inte att duk-

tigt bocka av en lista, utan att få drömma om de där små stunderna av vardagsnjutning. Vad spelar det för roll om de sker i år, en gång varje månad, eller först om ett par somrar? Det går ju inte direkt att planera. (Jag tror de flesta kan vara överens om att en kyss i regnet

bör vara spontan.)

Visst är det ibland bra att titta på listan med tiden i åtanke. Har det hunnit gå en månad eller två sedan du ritade det senaste kryset? Det kan vara tecken på en lite för hektisk vardag.

Men att inte stressa över allt du vill och planerar är säl-

lan mer aktuellt än nu på sommaren. Tre korta månader kan aldrig räcka till för alla grillfester och strandutflykter; alla böcker som borde läsas och glassar som borde ätas.

Jag tror listan är viktigare än kryssen. Att ha drömmarna, små eller stora, att veta vad du önskar av din

vecka, din sommar, ditt år.

Och när något på din lista blir verklighet hoppas jag att du inte genast rusar till kylskåpet med en pen- na, utan njuter så av stunden att du helt glömmer att bocka av i listan.

Det går alltid att dela på en till milkshake.

UPPTÄCKA. Mera kunskap om andra och en fast grund i den egna tron. Det vill Matteus församling ge ungdomarna genom ett veckoslut med exkursioner i Londons kyrkliga liv.

Resa ger perspektiv på

TEXT OCH FOTO: EMELIE MELIN

Nästan fyrtio Matteusungdomar besökte London i april. Resan innehöll sevärdheter, shopping och musikalbesök. De viktigaste programpunkterna var ändå besök hos olika religiösa samfund, från lovsångsinriktade Hillsong till Sankt Paulskatedralen. Resenärerna fick också bekanta sig med en moské och en sikhfestival.

– Syftet med resorna är att vidga perspektivet på den egen tron och kyrkosynen, men också att bygga gemenskap inom gänget, säger ungdomsarbetsledare **Daniel Jakobsson**.

Resan, som ordnades för tredje gången, började som en del av församlingens hjälpledarutbildning. **Walter Strandell** och **Kajsa Lassila** hör till dem som deltagit flera gånger.

– Det är inte samma sak som att resa med familjen. Varje gång lär jag mig något nytt om tro, säger Lassila.

Även förstagångsresenären **Frida Malmström** uppskattade att få se något annorlunda än det finländska samhället och den kristna kulturen.

Vad är tanken bakom besöken hos icke-kristna samfund?

– Vi diskuterar och samtalar mycket om vad vår tro är. Om man får höra och se hur andra religioner tänker, se deras version av sin tro, så kan det också stärka den egna identiteten. Man får någonting att relatera till. Och i den värld vi nu lever tror jag att det är väldigt nyttigt att vi får höra det direkt från den som utövar religionen, säger Daniel Jakobsson.

Walter Strandell intygar att moskébesöket var ett bra sätt att minska fördomar och vidga bilden av islam.

Ovant men inspirerande

Resenärerna ska få se kyrkor och kulturer som skiljer sig från deras egna. Genom att diskutera upplevelserna kan de också se tillbaka på och bedöma den egna församlingens verksamhet.

Och visst är det mycket som är helt annorlunda i London jämfört med Svenskfinland.

– Till exempel Hillsong var ju i princip som att vara på ett gig. Man hoppade och lyssnade på musik. Inte hade jag någonsin tänkt att en andakt kunde

MATTEUS-GÄNGET framför Tower Bridge.

FOTO: DANIEL JAKOBSSON

”Man hoppade och lyssnade på musik. Inte hade jag någonsin tänkt att en andakt kunde vara sådan.”

Walter Strandell

de vara sådan, säger Strandell.

– Varje kyrka i London har sin egen profil medan kyrkan i Finland försöker vara till för alla, funderar Malmström.

Hon imponerades av baptistkyrkan Oasis stora välgörenhetsorganisation, men trivs själv bättre i en mindre gemenskap.

– Också sättet som de uttrycker sin tro på är helt annorlunda, ingen bara sitter där i kyrkbänken, säger Lassila.

Att stå upp, hoppa, sjunga och ropa kändes lite obekvämt och ofinländskt. Samtidigt var diakonin, arbetet i grupper och mängder av människor som samlades för att lovsjunga inspirerande. Myck-

KOMMENTAR EMELIE MELIN

Inga fribiljetter

KP-redaktionen vill förtydliga att artiklarna på detta uppslag inte ska sammankopplas med den aktuella diskussionen i svenska medier, där församlingar kritiserar för att spendera stora summor på resor för anställda och förtroendevalda. (Mer om det kan du läsa i ledaren på sidan 2.)

Artiklarna här fokuserar i stället på resor som en del av församlingens verksamhet för sina medlemmar, och som det framgår i texterna är det oftast resenärerna själva som betalar.

Av egen erfarenhet kan jag inte annat än hålla med om de tankar som intervjupersonerna lyfter fram. Jag har själv upplevt hur en resa – om det så bara handlar om några timmar i en buss till Höstdagarna – bygger gemenskap inom gruppen och främjar möten med nya människor och miljöer.

Men när man talar varmt om fördelarna med resor känns det samtidigt viktigt att alla församlingsmedlemmar har samma möjlighet att ta del av också den här typen av församlingsverksamhet – kanske speciellt när det handlar om barn och ungdomar. Varsig det handlar om julgröt eller en konsert är det därför inspirerande att märka hur flera församlingar jobbar för att ungdomarna själva ska kunna samla in pengar till sin resa.

FRIDA MALMSTRÖM, Kajsa Lassila, Daniel Jakobsson och Walter Strandell tycker att församlingsresor också inspirerar dem i sin tro.

tron

et av det som församlingarna i London gjorde charmade Helsingforsungdomarna, men sist och slutligen trivs Matteusgänget rätt bra med den avslappnade atmosfären i den egna församlingen.

På vilket sätt utvecklar en sådan här resa den egna tron?

– När man är där och ser alla de här olika kyrkorna – vilka deras värderingar är – då kan man kartlägga sin egen tro, säger Walter Strandell.

Kajsa Lassila är inne på samma linje: – Man kan placera sig själv på någon slags skala. Man är inte bara en flummig typ någonstans som tycker någonting och tror på nånting, utan man vet lite bättre var man själv står.

– När vi var på sikhfestivalen och i moskén var det vissa saker de trodde på som fick mig att konstatera ”nu vet jag varför jag är kristen”, säger Malmström.

Tre tummar upp för församlingsresor alltså.

– Det bygger gemenskap bland dem som deltar. När man lever i en sådan grupp i fyra dagar och hela tiden är tillsammans får man ut något av det som

man inte får annars, säger Lassila.

Malmström och Strandell håller med. – Det var lite som ett skribaläger. Det andliga var hela tiden närvarande och man funderade kanske mer på sådana frågor, säger Malmström.

”Tron får ligga på ytan”

Som ungdomsledare vill Daniel Jakobsson ge vidare en tro som står fast. Han är glad att de tre ungdomarna uppfattat syftet med resan.

– Vi är inte rädda att ta våra ungdomar till en helt annan kyrka eller ett helt nytt sammanhang eller ens en annan religion, för vi tror att ni står så fasta på era ben att det bara är nyttigt att få se något annat. Det ökar förståelsen och toleransen för andra sätt att tro. Vi vill också visa att tron är en väldigt viktig del i många människors liv, vilket ni kanske inte upplever i era skolor. Det är viktigt att få vara i sammanhang där tron får ligga lite på ytan en stund.

Målet är att alla ska ha möjlighet att delta i resan en gång. För dem som går andra året i hjälpledarutbildningen betalar församlingen en del. Under året har ungdomarna också chansen att arbeta in pengar, till exempel genom att ta över församlingens julgrötsservering.

Daniel Jakobsson har goda erfarenheter av Londonresorna och hoppas att de kan fortsätta. Och det går att resa med fyrtio tonåringar i en storstad, det kan resenärerna intyga alla skeptiker.

Så gjorde vi

UPPLEVELSE. Hjälpsändningar till Lettland, pilgrimsvandring över Pyrenéerna och besök hos vänförsamlingen. Visst reser församlingarna, men det kräver också mycket jobb.

TEXT: EMELIE MELIN

Bland de församlingar i Borgå stift som ordnar resor är det ganska vanligt med kortare utflykter till Sverige, Estland eller Lettland. Ett fler-

tal har vänförsamlingar som de besöker. Flera församlingar ordnar också resor för församlingens körer, någon ordnar skriftskola på annan ort och någon bistandsresor.

Att få in en resa i församlingsbudgeten är ganska knepigt, kan **Ebba Laxell** i Hangö konstatera. Inför Hangöungdomarnas resa till Lettland var målet att alla som vill ska få komma med. Då krävs det fantasi för att samla in medel. Ungdomarna har till exempel ordnat en konsert för att samla pengar.

På resor som försam-

lingarna i Solf och Kronoby gjort står deltagarna själva för kostnaderna. Ändå finns det alltid logistiska utmaningar. Kronoby församling hittade en välkommen medarrangör i Kvarnen, tidigare Kronoby folkhögskola, som har erfarenhet på området. **Gun-Lis Landgårds** i Solf kan också hon berätta att planering och marknadsföring tar sin tid, speciellt för en ovan reseledare. Hon betonar fördelarna med att ha någon med erfarenhet och goda kontakter till resmålet.

– Med samlade krafter går det.

UNGDOMAR FRÅN Hangö svenska församling levererar en hjälpsändning till socialcentret i Balvi i Lettland. FOTO: MARGARETA PUIRAS

Hjälpsändning till Lettland

Tidigt på Kristi himmelsfärdsdagsmorgon startade en buss från Hangö svenska församling. Det var äntligen ungdomarnas tur att besöka vänförsamlingen i Balvi i Lettland. I bussen fanns femton unga, några vuxna, samt en hjälpsändning till socialcentret i Balvi. På programmet stod besök till grannstadens gymnasium, ett stödboende för unga mammor och en gemensam utflykt med Balvi församling till Nord Europas största kloster. Det viktigaste var ändå att få träffa unga i samma ålder och uppleva hur tro kan uttryckas på olika sätt.

– Jag hoppas att det tillför mod att träffa andra och se att det finns församlingsverksamhet också på andra håll, säger ungdomsarbetsledare **Ebba Laxell**.

Hon önskar att församlingens ungdomar ska våga gå utanför sin trygghetszon och hitta nya vänner att hålla kontakt med på sociala medier. Dessutom får deltagarna lära sig något om diakoni och att dela med sig av det de har. Utöver hjälpsändningen har ungdomarna i Hangö under sina fredagssamlingar stickat lappar till en filt som fick bli kvar i soffan i församlingscentret i Balvi.

– Resor i församlingen har samma betydelse som när människor överlag är ute och ser världen – världen krymper lite.

Vandring på Jakobsleden

Flera församlingsbor tog upp idén och i juni ordnar Kronoby församling en pilgrimsvandringsresa längs en del av Jakobsleden. Vandrigen tar fem dagar och är dryga hundra kilometer lång, över Pyrenéerna från sydvästra Frankrike till norra Spanien.

– Den riktar sig till alla, vanligt folk i alla åldrar. Men man ska tycka om att gå en hel dag med en lätt rygsäck på ryggen, säger kyrkoherde **Markus Ventin**.

Kronoby församling har inte ordnat så många resor, man har tidigare gjort en resa till Israel. Resorna har svarat på en efterfrågan bland församlingsmedlemmarna och har även väckt intresse utanför den egna församlingen.

– Det jag som präst uppskattar är det att man får en speciell gemenskap med församlingsborna. Min erfarenhet från tidigare resor är att man lär känna varandra väl och att det stärker församlingsidentiteten, säger Ventin.

RES MED KRISTNA ORGANISATIONER

• **Om inte** din egen församling ordnar resor finns det andra kristna organisationer som gör det. Församlingsförbundet i Borgå stift ordnar en gruppresor till kommuniteten i Taizé och en resa till Slovenien i höst. Mera info på Facebook.

• **Svenska Lutherska** Evangelieföreningen (SLEF) brukar regelbundet ordna gruppresor till SLEF:s arbetsfält i utlandet. De förmedlar också praktikplatser utomlands.

• **Förbundet Kyrkans** ungdom (KU) arrangerar resor, i höst är en seniorresa till S:t Petersburg aktuell. Mer info på kyrkans ungdom.nu.

HELGONFÖRKLARING AV Elisabeth Hesselblad på Petersplatsen i Vatikanstaten i Rom. Elisabeth Hesselblad blev den 5 juni det andra kanoniserade svenska helgonet utöver Heliga Birgitta, som helgonförklarades 1391. FOTO: MIKAEL STJERNBERG

Nytt helgon har erkänts

HELGON. I början av 1900-talet fanns endast några få av den Heliga Birgittas birgittinerkloster kvar i Europa. Tack vare svenska Elisabeth Hesselblad återkom birgittinerna till platser som Vadstena och Åbo. I helgen helgonförklarades Hesselblad av påven i Rom.

TEXT: EVA AHL-WARIS

Saliga **Maria Elisabeth Hesselblad** (1870–1957) kanoniserades av påven **Franciskus** i Peterskyrkan i söndags den 5 juni. Hon saligförklarades år 2000, vilket är ett led på vägen till helighet. Moder Elisabeth är känd för att ha grundat en gren av klosterfromhet, vars huvudkloster är beläget i Rom. Hennes förebild var det medeltida svenska helgonet **Heliga Birgitta**, som levde på 1300-talet. Ett kloster av Elisabeth Hesselblads gren av birgittiner finns i Åbo sedan 1980-talet och ett annat finns i vår närhet i Pirita intill Tallinn sedan år 2001.

Elisabeth Hesselblad föddes i Sverige, reste till Amerika och intresserade sig där för katolicismen då hon arbetade som sjuksköterska. Hon konverterade år 1904 och återvände till Europa och Rom, där hon blev karmeliternunna år 1906 iklädd birgittinernas grå dräkt med svart slöja och vit krona försedd med röda rundlar, vilka symboliserar Kristi fem sår. Hon fick specialtillstånd av påven att klä sig i birgittinernunnornas dräkt. Direktiven till orden och dräkten härstammade från Hesselblads förebild, Heliga Birgitta (ca 1303–1373).

Heliga Birgitta som förebild

Heliga Birgitta, som helgonförklarades år 1391, var född i Sverige, åttabarns-

mor och stormansfru. I 40-årsåldern blev hon änka och fick uppenbarelser från Gud, som hon skrev ner i åtta böcker. Hon grundade även en ny klosterorden särskilt avsedd för kvinnor, Birgittinerna. Birgitta är troligen Nordens mest kända kvinna i historien. Birgittinernas huvudkloster förlades till Vadstena och ett dotterkloster grundades även inom riket i Näddal, i nuvarande Finland. Vördnaden för helgonet Birgitta spred sig över hela det svenska riket under senmedeltiden och Birgitta räknades bland rikets skyddshelgon. Birgittinerkloster fanns i hela Europa – ett fanns bland annat i Pirita i Tallinn under 1400- och 1500-talen. Reformationen stängde dock dessa kloster, som på sin tid var blomstrande kulturcentrum.

Under 1800-talet intresserade man sig i Norden för den nationella historien och även helgonet Birgitta kom att bli en viktig politisk symbol i Sverige. Birgitta sågs som en viktig gestalt i den nationella historien, men hon var även viktig bland katolikerna som en svensk

förebild. Elisabeth Hesselblad såg naturligtvis upp till sin föregångare som helgon och välgörare. Hesselblad ville även grunda en ny kommunitet i enlighet med Birgittas orden i Rom. Endast några få medeltida birgittinerkloster återstod i Europa, varför Hesselblad hos dem sökte stöd för sitt företag.

Kloster i Rom och Sverige

Slutligen lockade Hesselblad några postulanter med sig till Rom från England år 1911. De bodde i Casa di Santa Brigida, som byggts på platsen där Birgittas hus i Rom stått, men som vid detta tillfälle ännu var ett karmeliterkloster. Det blev en viktig uppgift för Hesselblad att vinna förtroende för sin kommunitet, därför flyttade de ut från karmeliterna till ett kloster vid Via Monserrato. Påven **Pius X** godkände år 1913 hennes första kommunitet, som flyttade ett flertal gånger till olika ställen i Rom innan Hesselblad utnämndes till abbedissa för sitt kloster i Rom.

Moder Elisabeth Hesselblad återvände till Sverige som birgittinernunna år 1923. I Sverige firades ett 550-årsjubileum av Heliga Birgittas död med nationella förtecken och två sällskap, som grundats år 1920, låg bakom festligheterna: Birgittastiftelsen och Societas Sanctae Birgittae (SSB). Den sistnämnda var en så kallad högkyrklig rörelse – en luthersk rörelse som tog in gamla katolska seder i mässa, till exempel vördnaden för helgon – och frontfigurerna för rörelsen och SSB i Sverige var **Erik** och **Mary von Rosen**. De bjöd in moder Elisabeth till Sverige under jubileet och hon grundade en kommunitet i Djursholm, som fortfarande finns kvar. Ett annat kloster grundades sedermera i Falun. Naturligtvis önskade moder Elisabeth att birgittinerna även kunde återvända till Vadstena. Så skedde då en kommunitet

med rötter i den ursprungliga medeltida birgittinerorden återvände dit år 1963.

Under 1920-talet började moder Elisabeth även kämpa för att birgittinerna åter skulle få hand om Casa di Santa Brigida i Rom. Hon förvärvade slutligen Casa di Santa Brigida för sin orden år 1931. Numera innehar de Hesselbladska birgittinerna även ett andra kloster i Rom, vid Via delle Isole. Förvärvandet av Birgittahuset hade lyckats inte minst på grund av det stora intresset som fanns för Heliga Birgitta – tack vare det pampiga jubileet – men även tack vare intresset för moder Elisabeth själv. Under början av 1900-talet var besök i Birgittahuset vanliga bland de nordbor som intresserade sig för svenska minnen i den eviga staden.

Åbo, Indien och Mexiko

Den gren av Birgittinerorden, Ordo Sanctissimi Salvatoris, som moder Elisabeth etablerade har även ett kloster i Finland, i Åbo på Ursinsgatan bredvid den katolska kyrkan, som är tillägnad Heliga Birgitta och den medeltida Åbobiskopen salige Hemming. Övriga kloster inom denna gren finns över hela världen, i bland annat Indien och Mexiko. Ordens huvudabbedissa, moder **Tekla Famiglietti**, vistas i Rom, i ordens huvudkloster i Birgittahuset vid Piazza Farnese. Moder Elisabeths arv lever kvar och hennes systrar har också återkommit till Norden. Hon helgonförklarades tack vare de många under som tros ha skett genom hennes förbön hos Gud, enligt katolsk tradition.

I Åbo firas en tacksägelsemessa ledd av biskop Teemu Siippo 12.6.2016.

Källor: Masciarelli, M. G: Autuas Maria Elisabeth Hesselblad (2002); Steinby, T.: Amos Anderson (1978); Ahl-Waris, E.: Historiebruk kring Näddal (2010); www.birgittasystrarna.se

”Hon helgonförklarades tack vare de många under som tros ha skett genom hennes förbön hos Gud, enligt katolsk tradition.”

BIRGITTAHUSET I ROM. Huset var ett karmeliterkloster tills moder Elisabeth förvärvade det för birgittinerna år 1931. FOTO: EVA AHL-WARIS

RADIO & TV

Andrum kl. 6.54

(med repris 9.10)

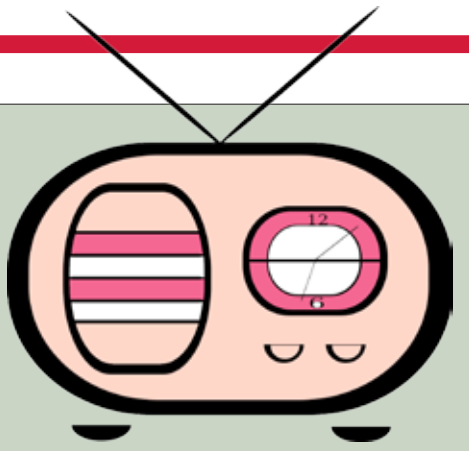
Fre 10.6 Monica Heikel-Nyberg, Grankulla (repris från 15.10.2014) **Lö** 11.6 8.53 Familjeandakt. Lars Collmar läser ur sin bok *Helga Hund i Egypten* (repris från 8.4.2006) **Må** 13.6 Anna Edgren, Åbo **Ti** 14.6 Carolin Ahlvik-Harju, Åbo **Ons** 15.6 Luisa Tast, Malax **To** 16.6 Pamela Gran-skog, Helsingfors. **VEGA**

Aftonandakt kl. 19.15

Fre 10.6 Psaltarens poesi. Uppläsare: Mårten Lindblom (repris från 31.12.2003) **Lö** 11.6 17.58 Ett ord inför helgen, Kimito kyrka. **Sö** 12.6 Helena Rönnerberg, Helsingfors **Må** 13.6 Bevarade ord: Margareta Melin. Uppläsare: Monica Heikel-Nyberg **Ti** 14.6 Åsa Westerlund, Ekenäs **Ons** 15.6 Björn Elfving, Vasa **To** 16.6 Cecilia Forsén, Helsingfors. **VEGA**

Gudstjänst kl. 13.03

Sö 12.6 Gudstjänst med Kimitoöns Adventförsamling. Predikant: Kennet Engblom. Mötesledare: Carola Engblom. Körledare: Boris Källman. Sång: Adventkyrkans kör och barngrupp. Musiker: Nils-Magnus Maconi, piano, Kristiina Engblom, tvärflöjt, Jessica Löfgren, violin och Boris Källman, keyboard. **VEGA**

MELLERSTA NYLANDS PROSTERI

ESBO

Högmässa sö 12.6: Esbo domkyrka kl. 12.15. Ertman, Malmgren. Klockstapelkaffe. **Musik i sommarkvällen:** Esbo domkyrka sö 12.6 kl. 19. Kammarkören Vox Lapsus, dir. Sheldon Ylioja. Lotta Koponen, violin, Riittailisa Hakulinen, altviolin, Sini Eusebio, cello, Anna-Maria Lehtoaho, orgel. Haydn, Bach, Buxtehude. Fritt intr. **Sommarträff:** Olars kyrka, svenska sidan, ti 14.6 kl. 13-14.30, Agneta Brenner.

Kulturen vid ån: to 16.6 kl. 14-21. Guidning i Esbo domkyrka kl. 14.15. Guidad vandring på kyrkogårdens äldsta delar, start vid klockstapeln kl. 15. Församlingen har en tält-träffpunkt på Lagstads bollplan, där Handarbetsgruppen säljer hantverk och lotter och vår personal finns på plats. Kl. 19.15 deltar vårt lag i dragkampstävlingen på bron över ån. **Seniorläger på Mataskär:** on 13.7 kl. 12 - lö 16.7 kl. 13. Diskussioner och pyssel, bastubad, naturvandring, sång och andakter, fritid och vila. Lunchutfärd till Skärgårdsbutiken. Helpension, inkvartering i 2 pers. rum. Pris 80 €, räkningen skickas hem. Taxitransport ordnas. Mer info och anmälan senast 5.7: Bea Karlemo, 040 513 0828, beatrice.karlemo@evl.fi.

Nåd i livets vardag: retreat på Snoan, Lappvik, 21-23.10. Ledare Roger Rönnerberg. Pris 90 €. Anmälan senast 7.10 till Claire Broberg, 050 576 5784, claire.broberg@evl.fi. **Esbo svenska församlingskansli:** på Kyrkog. 10, tfn 09 8050 3000, är i juli öppet må-fre kl. 9-13. **Esbo församlingars servicecentral:** på Kyrkog. 1, tfn (växel) 09 80501, sköter ämbetsbetyg, släktutredningar, bokningar av dop, vigsel och begravning samt gravvård, bokning av utrymme och prenumerationer på Kyrkpressen. Öppet må-fre kl. 9-15 även sommartid.

GRANKULLA

Sö 12.6 kl. 12 Högmässa: Carola Tonberg-Skogström, Heli Peitsalo. Kaffe i nedre salen. **Ti 14.6 kl. 9.30-11 Diakonimotagning:** och bröddutdelning. **Kl. 13.30- 15 Sommarcafésångstund:** på kyrkans innergård.

KYRKSLÄTT

Sommarcafé i Veikkola församlingshem: to 9.6 kl. 12-14. Tillsammans med finska församlingen. **Högmässa:** sö 12.6 kl. 12 i Kyrksläotts kyrka. Lovén, Joki. **Grilleftermiddag i Kantvik:** on 15.6 kl. 13-15. Tillsammans med finska församlingen. **Kyrkoherdeämbetet öppet juni-augusti må-to kl. 9-11.30 och 12.30-15. Fredagar stängt. Tel. (09) 8050 8292. Epost kyrkslatts.svenska.forsamling@evl.fi. www.kyrkslattsvenska.fi**

TAMMERFORS

Sö 12.6. Högmässa: kl 11 i SvH, Kim Rantala, Hanna-Maarit Koh-tamäki **Ti-To 6.-8.9.2016:** Höstläger i Ilkko, anmälningar till Essi senast den 26.8 tel. 050 527 2290.

VANDA

Pastorskansliet: håller sommaröppet juni-aug: ti-fre kl 9-13, måndagar stängt. Diakonimotagning endast på torsdagar kl. 10-11.30 (juni-aug) **Högmässa:** sö. 12.6 kl. 10 i Helsing kyrka S:t Lars. A. Paavola, A. Ekberg.

RASEBORGS PROSTERI

EKENÄSNEJDENS SVENSKA

Högmässor/gudstjänster 12.6: Kl. 10 Ekenäs kyrka, konfirmation. A. Lindström, S. Lindroos, K. Wikström. Kl. 10 Bromarvs kyrka GDT, M. Cleve, P. Lindgård. Kl. 12 Fornminnesgården Snap-pertuna AND, A-S. Storbäck, S. Lindroos. Kl. 18 Tenala kyrka KVM, M. Cleve, S. Lindroos. Avskedskaffe i FH för förs.mästare Henrik Holmberg.

Info: www.ekenasnejdensforsamling.fi

INGÅ

Högmässa: sö 12.6, 4. s. e. pingst, kl 10 i Ingå kyrka. Sjöblom, Gustafsson Burgmann. **Tvåspråkig musikandakt:** sö 12.6 kl 18 i Fagervik kyrka. Tom Sjöblom (tal), Marianne Gustafsson-Burgman (kantor), Katariina Kvarnström (sång), Hanna Noro (flöjt) och Päivi Mäkinen (gitarr). **Sommarcafé:** ti 14.6 kl 14 i församlingshemmet. Torsten och Tua Sandell.

KARIS-POJO

Högmässa/Gudstjänst, Sö 12.6: kl. 10 i S:ta Maria kyrka, Pojo. kl. 12 i S:ta Katarina kyrka, Karis. **Mera info:** www.karis-pojoforesamling.fi

ESBO STIFT

LOJO

Sö 12.6. kl 14: Konfirmationsmässa i Lojo kyrka. **Sö 3.7. kl 13:** Högmässa i Virkby kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi. **Sö 24.7. kl 13:** Högmässa i Virkby kyrka. Kyrkkaffe och kyrktaxi.

REGION 2

ÅBOLANDS PROSTERI

VÄSTÅBOLAND
Pargas församlingsdistrikt: **Sö 12.6 kl. 10:** Högmässa i kyrkan, Wikstedt, Ollila. **On 15.6 kl. 18:** Veckomässa i kyrkan, Heikkilä, Ollila. **To 16.6 kl. 19:** Sommargudstjänst i Qvidja kapell, Heikkilä, Ollila. **Nagu kapellförsamling:** **Sö 12.6 kl. 11:** Finskspråkig högmässa i Nagu kyrka, Heikkilä, Taulio. - kl 14: Gudstjänst i Nötö kyrka, Heikkilä, Taulio. **Korpo kapellförsamling:** **Sö 12.6 kl. 11:** Högmässa med konfirmation i Korpo kyrka, Killström, Granlund.

Houtskär kapellförsamling: **Sö 12.6 kl. 11:** Högmässa med konfirmation i kyrkan, Heikkilä, Heikkilä. **Iniö kapellförsamling:** **Sö 12.6 kl. 11:** Gudstjänst i kyrkan, Vuola.

ÅBO

Sö 12.6: kl. 12 Högmässa, Borgmästarkoret (i Domkyrkan). Björkgren, Forsman. **ti. 14.6:** kl. 20 Aftonmusik i Domkyrkan. Birgitta Forsman, orgel. **ons. 15.6:** kl. 10-12 Familjecafé, Papinholma församlingshem. kl. 13-15 Sommarcafé, Aurelia. **to. 16.6:** kl. 18 Psalmflöten, Skarpskyttekapellet. Psalmsång med Birgitta Forsman.

ÅLANDS PROSTERI

HAMMARLAND

4 sö e pingst 12.6: Friluftsgudstjänst kl 12 hemma hos Bengt Häger i Mörby Ta kaffekorgen med. Vid regn under tak. Ingemar Johansson och kantor

JOMALA

Sön 12.6 kl. 11: Högmässa med konfirmation, Kent Danielsson. **kl. 14:** Friluftsgudstjänst för juniskriftskolan på Gregerö. **Ons 15.6 kl. 19:** Musik i sommarkvällen, Fredrik Erlandsson.

MARIEHAMN

10.06 Konsert: kl. 19 i S:t Görans, Nändö musikfest. **12.06 Högmässa:** kl. 11 i S:t Görans, G S. J.D. **15.06 Sista anmälningsdag:** till friluftsmässan på Kobbå klintar. Församlingen bjuder på transporten men vi behöver veta hur många som kommer. Anmäl på tfn. 5360. **Kyrktaxi mot beställning, tfn 19500.**

SUND-VÄRDÖ

Söndag 12.6 kl. 11.00: Högmässa i Vårdö kyrka. Juanita Fagerholm-Urch, Maria Sjölund. <http://sund-vardotsforsamling.fi/>

NÄRPES PROSTERI

KORSNÄS

Fre 11/6 9.00: Skriftskola i Församlingshemmet. Fotografering 10.30. **Sö 12/6 11.00:** Högmässa med konfirmation i Kyrkan. Guy Kronqvist, Deseré och Jan-Ola Granholm, Kyrkokören.

KRISTINESTAD

kristinestadssvenska församling
Sommarsamling: lö 11.6 kl 19 i Dagsmark bönehus, B. Djupsjöbacka, J. Martikainen **Konfirmationsmässa:** sö 12.6 kl 10 i L:fjärds kyrka, Norrback, Lassus, Martikainen, kyrkokören

Konfirmationsmässa: sö 12.6 kl 13 Obs-tiden, i K:stads kyrka, Norrback, Lassus, Nilsson, kyrkokören. Efteråt fest för 50-års konfirmanderna i förs.hemmet **Gudstjänst:** sö 12.6 kl 18 i Sideby, Lassus, Martikainen **Sommarsamling:** on 15.6 kl 19 på Jonnsborg. Gäst: missionär Ingrid Jern. "Vilket är mitt land?" Nina Ingves, Olle Nilsson och Glädjedropparna medverkar

NÄRPES

www.narpesforsamling.fi
Närpes
Lö 11.6 kl 19: Försommarkväll på Fridskär, Tore Jungerstam o Hans Sandberg tal. **Sö 12.6 kl 12:** Gudstjänst Lövdahl, S.Lindén. **On 15.6 kl 13-19:** Öppet hus i Arken, Hörnvägen 2, alla onsdagar under sommaren. Kaffeservering och fri samvaro. **Övermark**
Sö 12.6 kl 14: Gudstjänst Lövdahl, S.Lindén. **Pörtom**
Sö 12.6 kl 10: Högmässa Sundqvist, G.Lindén, Emilia Tikka. Efteråt 50-års konfirmandträff i församlingshemmet. **Kom ihåg att anmäla till 50-års konfirmandträffen 26.6. Anmäl senast 17.6 till församlingens kansli tel. 06 220 4200.**

KORSHOLMS PROSTERI

BERGÖ

Sö kl 14: Högmässa med konfirmation, Englund, Björklund, Brunell, kyrkokören.

KORSHOLM

Gudstjänst: 12.6 kl 10 i kyrkan samt kl 12 i Smedsby, Berg, Fant och Nordqvist-Källström. **Prosteriets pensionärsutfärd:** till Alskat lägergård 2.9, anmäl senast 22.8 Hanna-Maria H. Tel.0443226707 el. hanna-maria.hakala@evl.fi, 10€ Välkommen! **14.6:** ingen diakonimottagning

KVEVLAX

Kyrkokören övar: to kl 19 i fh. **Högmässa med konfirmation:** sö kl 10, Lundström, Lindblom, Andrén, Vidjeskog, Kyrkokören. **Mathjälpen:** må kl 10 i ds. **Bön för bygden:** må kl 19 i Krubban. **Tjeigrupp för högstadies flickor:** to 16.6 kl.18.30 i ds, för mer info ring Cecilia 0407302893.

MALAX

Gudstjänst: sö 12.6 kl 10 i kyrkan. Tornberg, Katri Lax. **Finsk gudstjänst:** sö 12.6 kl 12 i kyrkan.

PETALAX

Konfirmationsmässa: sö 12.6 kl 10 Björklund, Englund, Brunell, kyrkokören OBS TIDEN!

REPLIT

Gudstjänst: Replot sö OBS! kl. 18. Ann-Mari Audas-Willman, Michael Wargh

SOLF

Högmässa: sö kl. 10, Audas-Willman, Wargh. **Länergudstjänst:** sö kl. 14 vid Kronvik lägergård, Audas-Willman, Wargh.

VASA

TREFALDIGHETSKYRKAN

Konfirmationsmässa: sö kl 13 Forslund, Mäkelä, Mikael Heikius. **Aftonmusik:** ons 15.6 kl 19.30. Jan Lehtola, orgel. Fritt inträde. **Midsommarfest:** på Alskat lägergård midsommarafton 24.6 kl 15-18. Musikprogram, allsång, servering. Östman Rolandsson, Mattias Boije, Andersson. Busstransport. Anmäl senast 17.6 tfn 3261 309. **DRAGNÄSBÄCKS KYRKA**
Högmässa: sö kl 10 Östman Rolandsson, Andersson.

PEDERSÖRE PROSTERI

ESSE

Fr 10.6 kl 20: Ungdomssamling i Fyren, Simon Lampa. **Sö 12.6 kl 10:** Högmässa i kyrkan, Gräslund, Sundelin. Textläsare: Riitta Sandbacka, dörrvårdar: Slätkulla-Fors-Gers.-kl 14: Sammarkomst i Punsar bönehus. **Anmälningar till nästa års skriftskolor:** tas emot 1-30.6.2016 via församlingens webbsida www.esseforsamling.fi.

JAKOBSTAD

Sö 12: Gudstjänst i kyrkan, Åstrand, Borgmästare. **15:** Sammarkomst i Skutnäs bönehus, Olavi Forsbacka. **19:** Sommarkonsert i FC. Bibelskola "Jesús i centrum - Bär varandras bördor", Ralf Salo. **Ti 13:** "Kvar i stan" i FC. "Ett aktivt liv för bättre hälsa", Pehr Löf, Wester. **18.30:** Lärjungakursen "Att växa i gemenskap" i FC, Salo. **On 19:** Musik och tanke i Pedersöre kyrka. Dagens tanke Bengt Rönnerback, Benita Finne, orgel Dan Lönnqvist. Efteråt servering i pelargången. **Ti (21.6):** "Kvar i stan" utfärd till Larsmo kyrka och församlingshem. Start från FC kl. 13. Pris: 10 euro för buss och kaffe. Anmäl senast 14.6 till församlingenskansli tfn 040-3100410.

KRONOBY

Kvällsgudstjänst: sö 12.6 kl 18.00 (obs tiden) Wallis, Elfolk-Lasén, Norrby läslag **Sommarhappening:** on 15.6 kl 19.00 i Forsnäsparken i kyrkbyn. Våfflor, sång- och musikprogram, Happy Singers, motorcyklister Gospels Drivers, plantor säljs m.m. Arr. KU Kronoby.

Ute
nu!

När allting faller på plats

En ny bok av Tommy Hellsten

Här berättar terapeuten och författaren **Tommy Hellsten** om sin andliga resa och om de upptäckter som förändrat hans liv. Hit hör vikten av långsamhet, intuition – och kreativitet som en stark motkraft till brådskans kultur.

Hellsten knyter samman vår tids psykologiska tänkande med kristendomens klassiska tankar. Resultatet är ett nytt språk om livets mening.

Fontana Media, inb.

28⁹⁰

Fontana Media

www.fontanamedia.fi • tfn (09) 612 615 30
info@fontanamedia.fi • Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors

MUSIK HELSINGFORS

Helgsmålsbön och musikandakt

Helgsmålsbön och musikandakt ordnas i Olaus Petri kyrka, Minervagatan 6, lördagen den 11.6. Gratis inträde och program. Musik av **Dag-Ulrik Almqvist**,

FOTO: ARKIVBILD/MICHAELA ROSENBACK

Gustaf Nordqvist, Gustaf Hägg och Claes Holmgren.

Sopranen **Nina Fogelberg** och organisten jämte tonsättaren Dag-Ulrik Almqvist framför bland annat Almqvists sångsvit *Du som gav mitt liv till texter* av **Olov Hartman**.

Visbytonsättaren och domkyrkoorganisten Claes

Holmgren har tonsatt en betydande mängd av **Tua Forsströms** diktning; senast i mars uruppfördes rekviet *Jag vet att du är någonstans och i mörkret glänser* för solister, kör, orgel och orkester. Nina Fogelberg har uruppfört många av Holmgrens Forsström-förtoningar, och

i programmet återfinns ett urval av dem.

Dag-Ulrik Almqvist spelar ett *Prélude* av den svenska romantiska tonsättaren **Gustaf Hägg**, och duon framför också psaltarpsalmstonsättningar av Dag-Ulrik Almqvist och Gustaf Nordqvist.

LARSMO

To 9.6 kl. 18 Nattvard: vid Sandlunden, Sjöblom, Wiklund.
Fre 10.6 kl.20 Öppet hus: för ungdomar, vid prästgården (OBS platsen)
Sö 12.6 kl. 10 Högmässa: Sjöblom, Wiklund, sång Mathias Svenfelt. Kyrkkaffe. Kyrkvård: Byggmästar, Strömsholm.
Sommarskriftskolan: på läger i Wanha Karhumäki 12-17.6.2016

NEDERVETIL

Tvåspråkig konfirmationsmässa: sö 12.6 kl. 11.00, Store, Wallis, Smedjebacka, Lovsångsgruppen, Rebecka Bergdal och Rosa Nyqvist.
Barnlägerdag: to 16.6 kl. 9-16 för lågstadiel elever i fh.
Kansliet stängt v. 28 - 29, övriga öppethållningstider 1.6 - 31.8, tisdagar 12-14.

NYKARLEBY

NYKARLEBY
Fr kl 9 Morgonbön: kyrkan, varje fredag utom midsommarafton
Sö kl 10 Högmässa: Sandvik, Hellman
To kl 13.30 Sång o musik: på Florahem-mets innergård
MUNSALA
50-års konfirmandjubileum: midsommardagen 25.6 kl 10, anmäl till Marita, tfn 040 868 7069 el. munsala.forsamling@evl.fi
JEPPÖ
Sö kl 18 Finsk gudstjänst: fh, Sundstén, Lönnqvist, servering
To kl 13 Andakt HHN: pens.bost.
Lotterivinster för Missionsfesten: tas tacksamt emot. Kontakta Astrid el. nån annan anställd

PEDERSÖRE

Andakt: Fr 14 i Pedersheim, Esse församling
För ungdomar:
- Fr 20 Ungdomskväll i Hällsand sommarhem, Hällvägen 307, (Obs ingen samling i Bennäs i sommar!)
- Lø 21.30 Ungdomsjatkot med Kung-teamet, Kyrkostrands församlingsshem
- Ti 19 Tisdagschill för ungdomar i Hällsand sommarhem

- On 19 Samling för unga vuxna, 18+ och uppåt, Hällsand sommarhem
Kyrkans Ungdoms sommar dagar i Kyrkostrands församlingsshem och kyrkan:
LÖRDAG 14 Seminarium: Att gå på Li-vets väg i missionens tecken, Klas Lindberg (Sverige) i lilla salen. 15.30 Kaffe. 16 Parallellprogram: 1) Familjeträffen, Annika Snellman, uteprogram i dagklubbens lekpark 2) Historiens avtryck på kyrkbacken, Hans Häggblom, start från kyrktrappan 3) Konsten att tala så folk vill lyssna, Klas Lindberg, Lilla salen 4) Sängen vi minns, Jan-Erik Nyholm, Lars-Erik Björkstrand, stora salen. 17.30 Middag. 19 Festkväll i kyrkan, Klas Lindberg, Leon Jansson, Hans Häggblom, KÜ:s blåsorkester, St Olofskören, Trinity Choir, bandas för Radio Vega, sänds 25.6. Kvällens barnprogram: 7-12 år Barnoas i stora salen, 0-6 år i dagklubbssutrymmet. 20.30 Kvällste. 21.30 Ungdomsjatkot.
Sommardagens högmässa: Sö 10 med nattvard i kyrkan, pred. Klas Lindberg, lit. Häggblom, Kyrkokören, kantorema Sandstedt-Granvik och D. Häggblom, textläsare Benita Finne, dörrvärdar Lepplax, efteråt kaffe i Pelargängen och på kyrkbacken.
Sammankomst: Sö 15 i Flynnängens bönehus, Rune Östman

Sommarfest: Sö 19 i Källby bönehus, David Forsblom, Kristian Nyman, sång av Boris och Raimo
Musik och tanke: On 19 i kyrkan, Bengt Rönnback, Benita Finne, Dan Lönnqvist, efteråt kaffe i Pelargängen

PURMO

Lø 11.6 kl 19.30: Möte i Emaus bönehus, Joakim Förars och Hjördis Förars. Sång av Britt-Mari och Gun-Helen Andtfolk.
Sö 12.6 kl 10: Gudstjänst vid Aliden, Simon Lampa, Granvik. Efteråt kyrkkaffe.
To 16.6 kl 14: Andakt i Sisbacka pensio-närshem, Kung, Johansson.

TERJÄRV

Ungdomssamling: fr 10.6 kl 19, slöjdskolan.
Gudstjänst: sö 12.6 kl 10, Albert Häggblom; kantorn; Stig-Göran Jansson, saxofon.
Kyrkstädningstalko: må 13.6 kl 13. Tag med städredskap för fönster, bänkar och golv. Servering. Välkomna.
Skriftskola: on 15.6-fr 17.6 i församlingssalen.
Mässa för äldre: to 16.6 kl 14, khden, kantorn.

LEDIG TJÄNST

Ett litet daghem **Språkbadet Sälen** söker en **tvåspråkig barnskötare** fr.o.m. 8.8.2016 för föräldraledighet minst ett år. Möjligt att hyra en etta nära daghemmet. Vänligen kontakta Marja Rönneberg, tel. 0408268744, marja.ronneberg@salen.fi
www.salen.fi
Språkbadet Sälen, Smedjeviksvägen 10 C, 00200 Helsingfors

Nyårsresa till Wien med konsert på Musikverein 28.12.2016 - 1.1.2017

Wiener Philharmonikernas nyårskonsert i Musikvereins gyllene stora sal och kejsarbalen på slott Hofburg är vår nyårsresas höjdpunkter, och de åtföljs av ett omfattande ramprogram. Wien, även benämnt musikens världshuvudstad, har varit hemvist för några av våra mest uppskattade kompositörer och erbjuder musikupplevelser från kammarmusik över körsång, opera, balett och operett till filharmoniska konserter.

I resans pris ingår

- flyg från Helsingfors eller Stockholm till Wien
- transfer från och till flygplatsen
- transporter till och från kvällsevenemangen
- boende på ****hotell i fyra nätter inklusive frukost
- stor stadsrundtur med svensktalande guide
- heurigenkväll
- utflykter till slottet Schönbrunn och Mayerling
- operettkväll på Volksoper
- nyårskonserten i Musikvereins gyllene sal
- kejsarbalen på slott Hofburg

Pris från 2995 euro

Förfrågningar till Axtours.ax

Yvonne Cronström, groups@axtours.ax eller per telefon 018-51217, hemsida www.axtours.ax
Ålandsvägen 36, 22100 Mariehamn

Med omtanke och värdighet ombesörjer vi allt i samband med begravningar

ENEBERGS

BEGRAVNINGSBYRÅ

Strandgatan 2, Mariehamn
Tel 19 028 Jour 24 h
www.enebergs.ax

Sedan 1957

Medlem av Finlands begravningsbyråers förbund

Werthmanns begravningsbyråer

Ab Werthmann Oy

Fullständig begravningsservice
- med omtanke och erfarenhet från 1912

Karis Köpmansg. 18 Tel. 019-232186	Hangö Bulevarden 9 Tel. 019-2482059	Ekenäs Gustav Wasa g.14 Tel. 019-2413261	Ingå, Sjundeå Tel. 019-232186
--	---	--	----------------------------------

www.werthmanns.com Dejour 24 h 0400-473391

TUNABERG

TUNARO

Hugo och Maria Winbergs stiftelse upprätthåller
Tunaberg serviceboende
samt **Tunaro** vårdhem i Esbo.
Vi erbjuder vård på svenska.

Kontakta oss om lediga servicebostäder.
Pia Hannuksela, tel 050 346 1207

Vid donationer och testamenten,
vänligen kontakta Ken Thilman, tel 040 556 8312

amoena

Till användare av bröstprotes

Visste du att du har rätt till nya bröstproteser vid behov. Av hygieniska skäl skall de bytas med 2 års mellanrum.

Nästa gång, se till att välja den bästa

amoena

09-649839 • www.amoena.fi

Annonsera i Kyrkpressen!

Kontakta våra annonsförsäljare:
Robin Norrbäck 044 027 0293, **Jonny Åstrand** 050 092 4528

Eller via e-post: annons@kyrkpressen.fi

Annonsinfo på www.kyrkpressen.fi

MARKNAD

ÖNSKAS HYRA

Magisterstuderande flicka från Österbotten önskar hyra förmånlig etta i Åbo centrum. Ring 050-3620515

Skötsamt, rökfritt par söker hyresbostad i H:fors fr. 1.7. +358 50 3437 938 (Ida)

UTHYRES

Stiftelsen Lillesgården erbjuder förmånliga pensionärsbostäder (ettor) i Nordsjö, ej serviceboende. 050 5903780 må-to 9-12.

Stort rum uthyres f.o.m 15.6.2016 och ett mindre rum f.o.m 15.8.2016 i norra Helsingfors. Kontakt: 0447553627

I Arabiastranden 2r+kv+br+ bastu och stor inglasad balkong. Lägenheten i prima skick, hyra 1250 e/mån. Tel: 0500561036

Etta uthyres 26 m2
Trädgårdsgatan 46 Åbo
tel. 0400646398

Tvåa i Gamlas 49,5 m2
Ledig.Hyra 870.-
Cami Metsola
tel 040-7718272

Rum ythyres i Munksnäs i H:fors. Genast ledigt.Ring Jan 0504694350

DIVERSE

Ytbehandling till förmånligt pris! Unga målare med 5 års erfarenhet inom branschen. johanekroos@gmail.com

FINLANDS STÖRSTA FÖNSTER- & DÖRRLAGER

BILLIGASTE!

LEVERANS GENAST!

NORDIC sale
Granvägen 1, 68555 Bosund
T. 721 0111, sale@nordicsale.fi
www.nordicsale.fi

BERÄTTA OM DIN FÖRSAMLING!

Den här sidan finns till för dig. Roliga verksamhetsidéer, festliga jubileum eller en viktig gemenskap. Skriv, fotografera och berätta om vad som händer i DIN församling! Skicka in din artikel till redaktionen@kyrkpressen.fi. Redaktionen väljer och redigerar materialet.

PSALMVÄVEN JUNI

1	N	2	B	3	T			4	X	5	O	6	K			7	A	8	I	9	R	10	P			11	E	12	M	13	L	14	C		
15	U	16	J	17	X					18	F	19	O	20	N	21	B	22	K	23	J	24	P	25	H	26	T	27	A	28	G	29	O		
30	E	31	A	32	X	33	C	34	J					35	F	36	X	37	L					38	V	39	N	40	G	41	O	42	U	43	K
									,																										
44	P	45	M	46	E	47	V	48	D	49	R	50	S					51	R	52	E	53	O					54	N	55	D	56	B		
57	T	58	I	59	M	60	N	61	G	62	H			63	K	64	A	65	X	66	P	67	T	68	C					69	I	70	J	71	M
																									,										
72	V	73	O	74	E			75	B	76	N	77	A					78	U	79	K	80	V	81	A	82	F	83	C	84	G			85	I
86	M	87	L	88	E	89	X			90	T	91	O	92	P	93	D	94	R	95	A					96	K	97	S	98	M	99	E		
100	B	101	V	102	G			103	J	104	M	105	A					106	E	107	K	108	O	109	F	110	I	111	P	112	N	113	T		

Konstruerat av ANN HUSMAN

A

En irländsk sådan är stor

81

95

64

105

7

31

77

27

B

”Hemlös -- utan ett stöd för ditt värkande huvud --
ödmjukt böjd skall du gå bland forna klienter,
tiggande brödet”

2

56

21

100

75

C

Vilopaus

68

33

83

14

D

Grön missfärgning

55

93

48

E

Åker kana

74

46

88

30

52

106

99

11

F

Hemlighus

35

82

18

109

G

Är t ex mått

28

40

102

61

84

H

Du och han

62

25

I

Ha lust med

110

85

58

69

8

J

Har skjortor ofta

16

23

103

70

34

K

Smaklig

43

79

107

96

63

22

6

L

Sägs till brittherre

13

87

37

M

Kommer ej ifråga

59

86

12

45

98

104

71

N

Konsonant

20

76

60

112

1

39

54

O

Spikar man väl spontant i

5

108

19

29

53

73

91

41

P

Bör blyertspennan

24

92

66

10

111

44

R

Känd brittisk pojkskola

49

94

51

9

S

Egyptisk solgud

50

97

T

Bor i Kabul

113

57

3

90

67

26

U

T.ex. knä

78

42

15

V

Äts vid middagstid

38

80

47

101

72

X

Är sommarstugan

89

17

36

4

65

32

PSALMVÄVEN

Fyll i de ord som sökes på raderna A–X. Motsvarande siffra i kombination med radens bokstav finns i rutfältet upptill. Flytta över bokstäverna så att den första bokstaven på rad A motsvarar A81, den andra A95 o.s.v. Den färdiga texten i rutfältet bildar en psalmvers. De första bokstäverna i raderna A–X bildar psalmens namn.

Oftast håller sig Psalmväven till den nya psalmboken, men för att det ska vara klurigt kan det ibland hända att vi använder oss av en äldre version av någon psalm.

Rätt svar på förra Psalmväven är psalm 71, vers 4, som börjar med orden ”Nu när jag väl din egen är.” **Vinnare** i förra Psalmväven är: **Birgitta Nynäs**, Kronoby, **Camilla Gröndahl**, Tusby och **Carola Åström**, Paipis. Grattis! Prisböckerna kommer på posten.

VINN
BÖCKER!

SKICKA IN!

Skicka in din lösning till Kyrkpressen, Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors senast 5.7.2016. Märk kuvertet ”Juni–Psalmväv”. Bland de rätta svaren lottar vi ut tre bokpris. Lycka till!

Psalm nr och vers i Psalmboken:

Som börjar med orden:

Namn & adress:

INKAST MONICA VIKSTRÖM-JOKELA

Låten barnen spela

DET HADE varit en motig säsong för fotbollslaget. Gång på gång för grannbyarnas lag iväg med segern, fastän tränaren försökte hålla de starkaste spelarna på plan hela tiden. Och eftersom de starkaste spelarna alltid fick spela var det vissa spelare som nästan alltid satt på avbytarbänken. Match efter match följde ett antal ivriga åttaåriga ögonpar med spelet. Från bänken.

Men så en kväll sprang en åttaåring in i köket så fort han hade kommit hem från matchen och ropade i triumf:

Vi vann! Och jag gjorde mål!

Mamma tog honom i händerna och dansade tjoande runt på golvet. Plötsligt tvärstannade hennes son.

Nä, vi förlorade. Och jag satt bara på bänken.

Hans mamma slog armarna om honom och sa:

Men vännen, du vet ju att jag inte tycker att det gör något om ni förlorar. Och det är inte ditt fel om du inte får speltid. Varför sa du så där?

Jag ville bara veta hur det skulle kännas, svarade åttaåringen.

LÅT MIG genast efter denna sanna historia säga att ni som ger er tid och era krafter till aktivitet och sport med barn är värda tusen rosor. Men hej, alla ni som i sommar leder fotbollsskolor och idrottsläger: Se till att inget barn i sommar behöver göra testet ovan. Låt varenda en få känna framgångens glädje och triumf på riktigt! För den glädjen längtar vi alla efter. Det behöver vi. Som barn slog jag mig ner i tv-soffan med en bok när familjens sportfantaster tittade på någon Viktig Match. Jag var inte intresserad, men jag ville känna mig delaktig i den kollektiva spänningen, den glada upphetsningen, det stora VI:et. Fortfarande kan jag of-tast ge en tillförlitlig rapport över läget i hockeyligan, trots att jag inte hör till fansen (nä, Kärpät lär ju vara bäst). Men den kollektiva längtan efter framgång smittar av sig till och med på en soffsportare. Och om man själv är med och spelar blir lyckokänslan desto intensivare.

Så var kreativa, ni som sportar med barn! Hitta på vad som helst – miniturneringar, impromatcher, ”slå-ert-eget-rekord”-övningar. Men låt alla, ALLA få uppleva den där renande triumfen: Vi gjorde det! Jag var med, och vi var bra!

FÖR ”VI VANN” handlar inte om ”ni förlorade”. När sport är som sport ska vara handlar den inte om tävlingsmentalitet på andras bekostnad (och enligt min mening inte heller om att köpa spelare för miljoner, men det är en annan diskussion). Den handlar om att vår samhörighet och kollektiva optimism stärks: Vi gjorde det här! Vi kan, vi kommer att klara oss.

MEDAN VI är barn bygger vi upp berättelsen om oss själva, om vem vi är. Låt ingen åka hem från fotbollsskolan i tron att berättelsen om mig, det är berättelsen om den där som alltid sitter på avbytarbänken. Ingen föds till reserv.

Monica Vikström-Jokela är redaktör, författare och regissör.

BIBELN REGNBÅGSFAMILJER

Kristna bör veta var de står

Styrelsen för gemenskapsrörelsen ställer, i Kp 21, en rad krav på de religiösa samfun-den. Detta är inte ett svar på de kraven av den enkla anledningen att regnbågsrörelsen visat sig vara kunskaps-immun när det gäller Bibeln.

På 1980-talet sade en person: ”... jag förbehåller mig rätten att avgöra var som är rätt och fel i Bibeln.” Den tanken är en direkt följd av att många ser Bibeln som en bok skriven av människor som inne-håller människors tankar om Gud. Läger man se-dan till det tänkesätt som dagens, ofta självupptagna, människor har att de-ras egen åsikt om det som händer är sann och över-ensstämmer med verk-ligheten. Det leder till att många har en åsikt om vad som hänt, utan att ta reda på om åsikten är sann el-ler inte. Kort sagt, man har åsikter om Bibeln utan att veta vad Bibeln säger.

Om någon säger: Enligt

”Tekniken gör det möjligt att förbigå det naturliga och har i många fall lett till att dagens människa anser att det som är möjligt är rätt.”

Bibeln instiftade Gud äkten-skapet för att skydda livet och ge livsfrukten, barnen, familjen som en trygg mil-jö att växa och fostras i. Då svarar den moderna män-niskan: Det är din åsikt, din tolkning och den får du in-te ha, för den är en föräldrad tolkning. ”I dag vet vi bättre och ska vara jämlika.”

Tiderna förändras och ut-vecklingen går framåt. Da-gens teknik har gjort det möjligt för en regnbågs-familj att, genom konst-gjord befruktning, skaffa barn utan att behöva ”pap-pa” eller ”mamma”. Tekni-ken gör det möjligt att för-bigå det naturliga och har i

BÖN PRÖVNING

Bevara Fader vår

Läste att det nya stiftsfull-mäktige ”spänt musklerna” redan på det första mötet. Man vill tydligen visa att man är modern och framåt.

Enligt mitt förmenande missar man dock grovt ge-nom att vilja byta ut vår högt aktade, av Jesus utlärd bön, Fader vår, mot den ekume-niska formen.

I och för sig är den ekume-niska formen av bönen ok till dess att man kommer till ”... och utsätt oss inte för pröv-nig, utan rädda oss ...”

Prövning istället för fres-telse är helt fel. Ett av Guds kraftigaste verktyg för att få oss jordevandrare att vända oss till honom och ta emot frälsningen är, ja just det ja, prövningen. Man kan bli hårt prövad av ett envetet skri-ande och trotsigt barn och ändå behålla fattningen. Job blev omänskligt, hårt prö-vad men behöll ändå tron på Gud. Själv skulle jag knap-past vara troende utan de prövningar jag gått igenom. Skall vi då vända oss till Gud och be om att slippa pröv-ningar?

Frestelser är något helt an-nat. Jag kan frestas av att inle-da ett förhållande med gran-nens vackra fru. Frestas av att använda Guds namn i utrop som egentligen är svordo-mar. Frestas av att inte be om förlåtelse för att det var ju hon som började osv. Frestelser-na faller vi ofta i och gör oss därmed skyldiga till synd. Må vi skyddas från dem!

De gamla bibliska san-ningarna är vårt rättesnöre i livet. Om något skall änd-ras på så är det prästerska-pets uppgifter. De är, enligt mitt förmenande, skyldi-ga att förklara gamla, svä-ra ord för sina församlings-medlemmar i såväl text som i predikan. Problemet är väl närmast att få folk att bry sig. Den som inte bryr sig om vad t.ex. frälsning, otukt el-ler för all del synd betyder, bryr sig nog inte heller om orden i Fader vår, oberoende av hur moderniserad bö-nen blir.

STEFAN GRAHN
Jeppo

många fall lett till att dagens människa anser att det som är möjligt är rätt. Men, den historiens Gud som Bibeln uppenbarar, Han har in-te förändrats. Dagens regn-bågsmänniskor håller på att anpassa kyrkan till en mo-ral som utgår från männis-kan. Jesus håller i försam-lingen på med att anpassa oss självupptagna och ego-centriska människor till ett vardagsliv där Abrahams, Isaks och Jakobs Gud får vara i centrum för vårt tän-kande och handlande.

Att vara kristen är, enligt Bibeln, att låta den Helige Ande verka i oss så att det vi tänker, säger och gör, överensstämmer med de levnadsregler Gud gett oss i Bibeln. Med andra ord att leva i sanningen, d.v.s. att leva i Kristus.

Om vi tror att Gud Fa-der har skapat himmel och jord, då är det förmä-tet av en människa att sä-ga att han/hon nu vet bätt-re än Gud, Skaparen, vad som är bra för oss människor och hur vi skall leva tillsam-mans. Ibland får den som ut-går från Bibeln höra att ”du kan inte påstå att du har hela sanningen!” Det är helt sant, men det hindrar oss inte från att leva i Sanningen och en-ligt Sanningen. När vi gör det då står vi stadigt för vi står på klippan Kristus.

CARL GUNNAR WECKSTRÖM
Karis

LOGI - RESTAURANG - AKTIVITETER - NATUR

Välkommen till Eckerö, Åland!

Ni bor bekvämt i självhushållsstugor med eller utan egen bastu. Vi ordnar måltider enligt ert behov i vår ljusa restaurang.

Vi har boulebana, minigolfbana, cyklar, båtar m.m.

Det finns mycket att se och uppleva på Åland!

Kontakta oss så får ni en offert på det som passar Er.

KÄRINGSUND
RESORT & CONFERENCE

+35818 38000
info@karingsund.ax
www.karingsund.ax

VIGSEL SAMKÖNAD

Ömsesidig respekt

Gemenskapsrörelsens ställ-ningstagande i Kp 26.5 inne-bär inte att de som på grund av sin tro inte kan välsig-na samkönade äktenskap blir lagbrytare. Personli-gen hoppas jag på en lös-ning som både ger homo-sexuella par rätt till kyrk-lig välsignelse av sitt äk-tenskap och präster som av samvetsskäl inte kan välsig-na sådana par rätt att väg-ra göra det. Och att vi obe-roende av vilken syn vi har i denna fråga kan betrak-ta varandra som trosbrö-der och -systrar och und-vika att kränka våra med-människor.

ULF SÄRS
Helsingfors

ANDAKT RADIO

Tack!

Jag vill tacka för Jan-Erik Lind-qvists morgonandakt i radio 30.5.2016. Budskapet, att Gud tycker om dig, är alltid viktigt. Jag minns ännu mitt konfir-mationsläger i Pargas där det en natt blev ett hemskt åsk-väder och Jan-Erik spelade gitarr i korridoren för att lug-na ner situationen. Det glöm-mer vi aldrig, visom var med.

HELENA LINDHOLM
Borgå

OPINION INFORMATION

Skicka insändaren till:

Kyrkpressen/opinion
Sandvikskajen 13, 00180 Helsingfors
E-post: redaktionen@kyrkpressen.fi

Insändare måste förse med skribentens namn samt för redaktionens bruk även adress och telefonnummer. Anonyma in-lägg accepteras endast i undantagsfall.

Standardlängden för de kortare insän-darna är 1 200 tecken. Redaktionen för-behåller sig rätten att förkorta insändar-na. Insänd text returneras inte.

Radbytet är en längre insändartext med bildbyline som rymmer 2 000 tecken. Vill du skriva ett Radbyte bör du kontakta redaktionen på förhand.

SVERIGE RESOR

”Fundera över hur mycket vi stödjer genom att vi be-talar våra med-lemsavgifter.”

Svenska ärkebiskopen Antje Jackelén vädjar till dem som vill lämna Svenska kyrkan efter kyrkans omtalade ut-landsresor.

DANMARK HOMOSEXUELLA

Många väljer kyrklig vigsel

Det är fyra år sedan det danska Folketinget fat-tade beslut om att också homosexuella par får bli vigda i den danska folk-kyrkan. Prästerna får själ-va bestämma om de vill viga homosexuella par.

”Vi visste givetvis att alla präster inte är posi-tiva till det här, men det kom ändå som en över-raskning att vi fick ringa upp så många innan vi lyckades hitta en”, säger Christian och Kalle Heim-bürger Lanter från Kö-penhamn om sin vigsel till Kristeligt Dagblad.

Rockar loss med Jesus

Mångsidiga musikstilar med ett genomgående budskap. Per-Richard Levälahti vill skapa musik för barn så att texter om Guds kärlek blir lika mycket vardag som popmusikens ytliga ord.

TEXT: EMELIE MELIN

Skivan kör igång ackompanjerad av motorcykelbrum i titelspåret *Klara, färdiga, gå!* Därefter följer såväl klassiskt svängig rock som mer elektroniska toner. Oberoende av genren är det Jesus och hans kärlek till alla människor som står i texternas centrum.

Per-Richard Levälahti jobbar med barn och ungdomar inom Missionskyrkan. Den nya skivan *Klara, färdiga, gå!* är hans andra samling med barnsånger.

– Det är modern musik, från pop och lite jazz och reggae till a cappella, berättar Levälahti. Det är sånger som handlar mycket om allas värde och att Gud älskar oss sådana som vi är.

Det handlar om musik som används i barnarbetet, på läger och i söndagskolan. Till exempel är *Sol och sång och buller och bång!* en klar lägersång, medan *Tack och förlåt* har ett mer allmängiltigt tema. Bakom de flesta sånger står Levälahti själv men även sonen **Gideon**, som i ålder är betydligt närmare musikens målgrupp, finns med bland låtskrivarna.

Levälahti tänker sig att skivans huvudsakliga målgrupp är barn från tre eller fyra år till en bit upp i skolåldern. Nyckeln till sånger skrivna för barn är att texterna använder ett språk som barn förstår och kan ta till sig. En låtsamling med stämpeln barnmusik låter kanske inte så lockande för den som lämnat de tidigaste skolåren bakom sig. Men att sångerna riktar sig till barn betyder inte att andra inte skulle kunna uppskatta musiken, intygar Levälahti.

– Musiken innehåller mycket sådant jag själv tycker om, säger han.

Därför tror han också att äldre barn – och varför inte hela familjen – kan uppskatta skivan.

Varför vill du göra kristen barnmusik?

– Barn påverkas ju väldigt mycket av intryck utifrån, ser gärna på film och lyssnar på musik. Då är det viktigt att det också finns musik med texter som speglar det kristna livet och Guds kärlek till oss.

Levälahti tycker det är viktigt att musik med ett kristet budskap får bli en del av barnens vardag, lika mycket som lätttexter om att skaka rumpa redan är det.

Rutinerad musiker och barnledare

Musik och barn är två saker som är ständigt närvarande i Per-Richard Levälähtis vardag. Han är bosatt i Kevälax med sin fru och sina tre barn. Sin arbetstid delar han jämnt mellan Missionskyrkan i Vasa, där han är barn- och ungdomsledare, och Föreningen Missionskyrkans Ungdom (FMU) där han är verksamhetsledare. Till arbetsuppgifterna hör alltså sådant som söndagsskola, olika former av klubbverksamhet och ungdomsprogram.

På sommaren fylls schemat av läger. I år har Levälahti till exempel hand om barnbibelstudierna på Kyrkans Ungdoms familjeläger i Pieksämäki.

Som låtskrivare debuterade Leväl-

PER-RICHARD LEVÄLAHTI jobbar med barn och ungdomar. Musik har han skrivit sedan han var tonåring. Nu utkommer han med sin andra skiva med barnsånger.

FOTO: JOHANNA LEVÄLAHTI

PÅ SKIVAN finns sånger skrivna av Per-Richard Levälahti, Per Göthelid och Gideon Levälähti. Musiken har arrangerats av Mikael Svarvar och Egon Veevo, samt Lars-Victor Öst och Anders Sjölin.

ahti i tonåren. Som sjutton-åring spelade han med i olika band och skrev även musik för dem. Han blev tidigt engagerad i barnverksamheten, var scoutledare och ordnade barnmöten. I och med det upptäckte han ett behov som han kunde göra något åt.

– Det behövdes temasoånger, så jag började skriva.

Materialet till *Klara färdiga, gå!* har samlats under de år som gått sedan Levälahti gav ut sin första skiva *Lyckans mig* för drygt tio år sedan.

Jobbet och vardagen inspirerar

Levälahti har ofta en pragmatisk utgångspunkt för sitt låtskrivande. Även om musiken förstås ska vara medryckande är det budskapet i sångtexterna som är grundläggande. Här finns ett nära samband med det

egna dagliga arbetet.

– En del idéer och inspiration hittar jag utifrån ett behov. Jag ser ett tema som jag vill föra fram och så sätter jag mig ner med gitarren, berättar Levälahti.

På så sätt blir det aktuella temat kan ske till en refräng och så småningom en hel sång. Ibland låter han sången vila

”Barn påverkas ju väldigt mycket av intryck utifrån. Då är det viktigt att det också finns musik med texter som speglar det kristna livet och Guds kärlek till oss.”

Per-Richard Levälahti

en stund och skriver färdigt den vid ett senare tillfälle. Någon gång kommer inspirationen från händelser i den egna familjens vardag.

– På skivan finns en a cappella-sång som heter *Alla får va jättebra*. Det var något en av mina söner sade under en lek. Jag tyckte det verkade vara en bra princip att leva efter.

Och så blev också det en sång, den här gången med beatbox-komp.

Är musiken något ni håller på med mycket också hemma?

– Vi sjunger lite grann då och då. Barnen tycker om att sjunga och att prova på att spela olika instrument. Men det finns också mycket annat som lockar, till exempel fotboll.

Den färdiga skivan bär ändå inslag av familjeprojekt. Förutom att sonen Gideon skrivit musik är även alla tre av Levälähtis barn med som sångare på flera av skivans låtar.

En morgon när prästen skulle gå till jobbet hittade han en död gris vid sidan av vägen. Han ringde polisen och berättade om grisen. Då sa polisen som ville göra sig rolig: Jag trodde ni präster tog hand om de döda. Prästen fann sig snabbt och svarade: Ja, det gör vi men vi brukar ringa de anhöriga först.